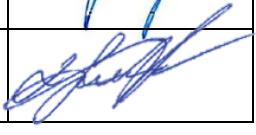

Planavimo organizatorius	ŠAKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS
Plano pavadinimas	ŠAKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS SPECIALIOJO PLANO KOREGAVIMAS
Planavimo proceso etapas	RENGIMO ETAPAS
Planavimo proceso stadija	SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMAS
Teritorijų planavimo lygmuo	SAVIVALDYBĖS
Teritorijų planavimo dokumento rūšis	SPECIALIOJO TERITORIJŲ PLANAVIMO DOKUMENTAS
Objekto numeris	AT-20T-1678
Bylos (segtumo) žymuo	SP-02
TPDRIS dokumento numeris	S-RJ-84-20-501

ATESTATO NR.	PAREIGOS	VARDAS PAVARDĖ	PARAŠAS
Nr. TPV 0081	TERITORIJŲ PLANAVIMO PADALINIO VADOVĖ	ELEONORA GRABLEVSKIENĖ	
Nr. TPV 0081	PROJEKTO VADOVAS	ŽILVINAS GRABAUSKAS	

Plano rengėjai:	
	UAB „Atamis“ Žirmūnų g. 139-319, LT 09120 Vilnius Įm. kodas 300564438 <i>Projekto vadovas</i> <i>Žilvinas Grabauskas</i> <i>El. paštas: <u>z.grabauskas@atamis.lt</u></i> <i>Tel.: +370 620 51 398</i>

Teritorijų planavimo dokumentą parengusių specialistų sąrašas:

Eil. Nr.	Pareigos	Vardas Pavardė	Parašas
1.	Projekto vadovas	Žilvinas Grabauskas (TPV 0034)	
2.	PDV	Eleonora Grablevskienė (TPV 0081)	
3.	Vyr. inž.	Elena Romanovska	

TURINYS

IVADAS	4
1. SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMAS.....	8
1.1. Viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijų nustatymas	8
1.2. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo būdo nustatymas.....	9
1.3. Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugų teikimas viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijose.....	13
1.4. Vandenviečių apsaugos zonos	21
1.5. Nuotekų valymo įrenginių sanitarinės apsaugos zonos.....	24
1.6. Specialiojo plano koregavimo sprendinių įgyvendinimas, finansavimas.....	27
1.7. Sprendinių įgyvendinimas nustatytoje viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijose.....	29
1.8. Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įteisinimo tvarka.....	30
2. AGLOMERACIJOS NUSTATYMAS.....	33
2.1. Aglomeracijos nustatymo tvarka	33
2.2. Aglomeracijos apimtys nustatymas	34
2.3. Šakių aglomeracijos ribų nustatymas	34
3. EKONOMINIS VERTINIMAS	41
Priedas Nr. 1. Viešojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijų schemas	45

IVADAS

Objektas: Šakių rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano koregavimas.

Rengimo pagrindas: Šakių rajono savivaldybės tarybos 2020 m. balandžio 24 d. sprendimas Nr. 1-150 „Dėl Šakių rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano koregavimo pradžios ir planavimo tikslų“.

Planavimo organizatorius: Šakių rajono savivaldybės administracijos direktorius, Bažnyčios g. 4, LT-71120 Šakiai, tel. 8 (345) 60750, el. p. savivaldybe@sakiai.lt, www.sakiai.lt

Kontaktinis asmuo: Šakių rajono savivaldybės administracijos Ūkio, architektūros ir investicijų skyriaus Vyr. specialistė Laima Savukaitienė tel: 8 345 66131, el.p. laima.savukaitiene@sakiai.lt

Plano rengėjas: UAB „Atamis“, Žirmūnų g. 139, LT-09120 Vilnius, tel. 8 5 27 28 334, faks. 8 5 20 31 280, el. p. info@atamis.lt, www.atamis.lt. Projekto vadovas: Žilvinas Grabauskas, tel. 8 620 51398, el. p. z.grabauskas@atamis.lt

Planuojama teritorija: Šakių rajono savivaldybės teritorija.

Teritorijų planavimo rūšis, porūšis ir lygmuo: specialiojo teritorijų planavimo dokumentas, inžinerinės infrastruktūros vystymo planai, savivaldybės lygmens.

Planavimo tikslas: patikslinti viešo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros teritorijas bei plėtros kryptis, nustatyti aglomeracijų ribas Šakių rajono savivaldybės teritorijoje.

Planavimo uždaviniai:

1. nustatyti aglomeracijos teritorijos ribas;
2. aglomeracijų teritorijose nustatyti viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros prioritетines kryptis;
3. numatyti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros ir jos vystymui reikalingų teritorijų apsaugos zonas;
4. esant poreikiui numatyti pagrįstas konkrečias vietas žemę paimti visuomenės poreikiams;
5. numatyti geriamo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrai funkcionuoti reikalingus servitutus;
6. nurodyti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas;
7. numatyti geriamo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros statinių vietas;
8. nurodyti kitus teisės aktais pagrįstus uždavinius;
9. nurodyti specialiojo plano įgyvendinimo etapus (eiga, eiliškumas), apskaičiuoti sprendinių įgyvendinimui reikalingas investicijas, numatyti finansavimo šaltinius.

Plano darbų programa: susipažinti darbų programa galima teritorijų planavimo dokumentų informacinėje sistemoje (www.tpdris.lt, TPD Nr. S-RJ-84-20-501):

- Plano rengimo etapai: parengiamasis, rengimo, baigiamasis;

- Bendrųjų sprendinių formavimo stadija: koncepcija nerengiama.
- Visuomenės informavimo tvarka: supaprastinta.
- Darbų atlikimo terminai: planavimo pradžia – 2020 m. III ketv., planavimo pabaiga – 2021 m. I ketv.
- Plano sudėtis: tekstinė ir grafinė dalys.

Specialiajam planui išduotos teritorijų planavimo sąlygos pateiktos Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje (TPD Nr. S-RJ-84-20-501).

Pagrindinės specialiojo plano sąvokos:

Pagal Teritorijų planavimo įstatymą (Žin., 2013, Nr. 76-3824, su vėlesniais pakeitimais):

Specialiojo teritorijų planavimo dokumentai – teritorijų planavimo dokumentai, kuriuose pagal teritorijų planavimo lygmenį ir uždavinius nustatomos tam tikroms veikloms planuojamų teritorijų naudojimo, tvarkymo ir (ar) apsaugos priemonės.

Specialusis teritorijų planavimas – teritorijų planavimas tam tikroms veikloms reikalingų teritorijų ir saugomų teritorijų naudojimo, tvarkymo ir (ar) apsaugos priemonėms nustatyti.

Inžinerinė infrastruktūra – įvairių veiklos sričių, aprūpinančių ūkį ir gyventojus, objektai: inžineriniai tinklai, susisiekimo komunikacijos ar aplinkos kokybei gerinti reikalingi objektai.

Inžinerinių komunikacijų koridorius – žemės juosta, skirta centralizuotiems inžinerinės infrastruktūros tiesiniams įrengti ir eksploatuoti.

Pagal LR Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymą (Žin., 2006, Nr. 82-3260, su vėlesniais pakeitimais):

Abonentas – fizinis arba juridinis asmuo, Lietuvos Respublikoje įsteigtas užsienio valstybės juridinio asmens ar kitos organizacijos padalinys, perkantis geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugas verslo reikmėms ar ūkinei veiklai vykdyti ir su geriamojo vandens tiekėju ir nuotekų tvarkytoju ir (arba) paviršinių nuotekų tvarkytoju sudarę geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešąją sutartį arba, jeigu sutartis nesudaryta, teisės aktų nustatyta tvarka prijungę nuosavybės teise ar bendrosios dalinės nuosavybės teise priklausančias ar kitaip valdomas ir (arba) naudojamas geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų išleidimo komunikacijas, geriamojo vandens naudojimo ir (arba) nuotekų tvarkymo įrenginius prie geriamojo vandens tiekėjui ir (arba) nuotekų tvarkytojui nuosavybės teise priklausančios ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros ar išleidžiantys paviršines nuotekas į šių nuotekų tvarkytojo paviršinių nuotekų tvarkymo sistemas.

Aglomeracija – urbanizuotose ar urbanizuojamose teritorijose esanti viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorija ar jos dalis, kurioje susidaro ar gali susidaryti 2 000 ir daugiau gyventojų ekvivalentų atitinkanti tarša ir kurioje geriamasis vanduo tiekiamas ar numatomas tiekti centralizuota geriamojo vandens tiekimo sistema arba išgaunamas individualiai, o susidarančios ar galinčios susidaryti nuotekos surenkamos centralizuotomis nuotekų surinkimo sistemomis arba sutvarkomos nuotekų valymo (arba) kaupimo įrenginiais.

Centralizuotoji geriamojo vandens tiekimo sistema – geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui nuosavybės teise priklausanti ar kitaip valdoma arba naudojama vamzdynų sistema, kuria tiekiamas geriamasis vanduo miestams, miesteliams, kaimams.

Centralizuotoji nuotekų surinkimo sistema – geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui nuosavybės teise priklausanti ar kitaip valdoma arba naudojama vamzdynų sistema, į kurią patenkančios nuotekos nukreipiamos į miestų, miestelių, kaimų nuotekų valymo įrenginius.

Geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas – juridinis asmuo, teisės aktų nustatyta tvarka tiekiantis geriamąjį vandenį ir (arba) teikiantis nuotekų tvarkymo paslaugas ir turintis geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licenciją.

Geriamojo vandens tiekimas – geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo vykdoma veikla, apimanti technines, organizacines ir ekonomines priemones, reikalingas geriamajam vandeniui išgauti, ruošti, pristatyti ir parduoti abonentams ir (arba) vartotojams.

Geriamojo vandens tiekimo infrastruktūra – statinių, įrenginių ir komunikacijų kompleksas (vandens ėmimo, gerinimo įrenginiai, siurblynės, vamzdynai, šuliniai, geriamojo vandens ir nuotekų apskaitos prietaisai, jų plombos ir kiti objektai) geriamajam vandeniui išgauti, ruošti, laikyti, tiekti ir geriamojo vandens apskaitai tvarkyti. Ši sąvoka neapima vartotojams ir abonentams nuosavybės teise priklausančios ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos geriamojo vandens tiekimo infrastruktūros.

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planas – specialiojo teritorijų planavimo dokumentas, kuriame pagal teritorijų planavimo lygmenį ir uždavinius nustatomos aglomeracijos, viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijos, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo ir (arba) paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros kryptys, nurodomos šios infrastruktūros plėtros įgyvendinimo etapai (eiga, eiliškumas) ir finansavimo šaltiniai.

Geriamojo vandens tiekimo ir vartojimo riba – geriamojo vandens tiekimo infrastruktūros vieta, kurioje baigiasi abonentui ar vartotojui nuosavybės teise priklausančio ar kitaip valdomo ir (arba) naudojamo turto riba (vandentiekio šulinys, sklypo riba ar statinio ar daugiabučio namo įvadas, atsižvelgiant į abonentų ir vartotojų kategoriją) ir prasideda geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui nuosavybės teise priklausanti ar kitaip valdoma ir (arba) naudojama geriamojo vandens tiekimo infrastruktūra ir kurioje geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas perduoda saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį abonentui ir (arba) vartotojui.

Gyventojų ekvivalentas – sutartinis vienetas taršos nuotekomis šaltinio dydžiui išreikšti. Vienas gyventojų ekvivalentas reiškia taršos šaltinį, kuriame per parą susidaranciose nuotekose esantiems organiniams teršalams biologiškai suskaidyti deguonies poreikis (BDS5) yra 60 gramų.

Individualusis geriamojo vandens išgavimas ir naudojimas – teisės aktų nustatyta tvarka geriamojo vandens ėmimas iš požeminio vandens telkinių nuosavybės teise ar kitaip valdomais ir (arba) naudojamais įrenginiais ir naudojimas asmeninėms, šeimos, namų ūkio reikmėms arba ūkinei komercinei veiklai vykdyti. Individualiai išgautas geriamasis vanduo negali būti skiriamas viešosioms geriamojo vandens tiekimo paslaugoms teikti.

Individualusis nuotekų tvarkymas – teisės aktų nustatyta tvarka namų ūkio nuotekų arba nuotekų, susidarancių vykdant ūkinę komercinę veiklą, išleidimas į nuosavybės teise ar kitaip valdomus ir (arba) naudojamus nuotekų kaupimo ar valymo įrenginius, nuotekų valymas, išleidimas į aplinką, valant nuotekas susidariusių atliekų (dumblo), sukaupytų nuotekų perdavimas arba geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, arba nuotekų transportavimo paslaugas teikiančiam asmeniui arba nuotekų valymo ir (arba) kaupimo įrenginius prižiūrinčiam asmeniui.

Nuotekos – buityje, ūkio ar gamybinėje veikloje naudotas vanduo, taip pat kritulių ir kitoks (nuo teritorijų dangos ar transporto priemonių plovimo ir panašiai, išskyrus vandenį iš žaliųjų plotų,

kuriuose neįrengta vandens surinkimo infrastruktūra, ir žemės ūkio naudmenų) vanduo, kurį asmuo teisės aktų nustatyta tvarka išleidžia į aplinką tam skirtais inžineriniais įrenginiais ar kitaip arba atiduoda tvarkyti.

Nuotekų tvarkymas – teisės aktų nustatyta tvarka vykdomas nuotekų surinkimas, laikymas, transportavimas, valymas, apskaita, tyrimas, išleidimas į aplinką ir (arba) valant susidariusių atliekų (dumblo) tvarkymas.

Nuotekų tvarkymo infrastruktūra – statinių, įrenginių ir komunikacijų kompleksas, atskiros komplekso dalys, skirtos nuotekoms surinkti, laikyti, transportuoti, valyti, tirti ir jų apskaitai tvarkyti. Ši sąvoka neapima vartotojams ir abonentams nuosavybės teise priklausančios ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos nuotekų tvarkymo infrastruktūros.

Nuotekų valymo ir (arba) kaupimo įrenginiai – įrenginiai, kuriais valomos ir (arba) kuriuose kaupiamos nuotekos.

Vartotojas – fizinis asmuo, perkantis geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugas ne verslo, bet asmeninėms, šeimos ar namų ūkio reikmėms ir sudaręs geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešąją sutartį arba, jeigu sutartis nesudaryta, teisės aktų nustatyta tvarka prijungęs nuosavybės teise ar bendrosios dalinės nuosavybės teise priklausančias ar kitaip valdomas ir (arba) naudojamas geriamojo vandens tiekimo ir (ar) nuotekų išleidimo komunikacijas, geriamojo vandens naudojimo ir (arba) nuotekų tvarkymo įrenginius prie geriamojo vandens tiekėjui ir (arba) nuotekų tvarkytojui nuosavybės teise priklausančios ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros.

Viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas – valstybės ar savivaldybės (savivaldybių) kontroliuojama įmonė.

Viešasis geriamojo vandens tiekimas ir (arba) nuotekų tvarkymas – geriamojo vandens tiekimas ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugų teikimas viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijoje ir (arba) viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo regione.

Viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorija (toliau – viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorija) – šio įstatymo 12 straipsnyje nustatyta tvarka paskirtas plotas, kuriame savivaldybės institucijos privalo organizuoti ir užtikrinti viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą.

Pagal Nuotekų tvarkymo reglamentą (2006-05-17 Nr. D1-236, su vėlesniais pakeitimais)

Atskiroji nuotekų tvarkymo sistema – ne daugiau kaip dviejų gyvenamųjų namų ar kitų objektų nuotekoms tvarkyti skirta sistema, iš kurios nuotekos išleidžiamos į aplinką arba kaupiamos ir periodiškai išvežamos mobiliosiomis priemonėmis.

Grupinė nuotekų tvarkymo sistema – grupės (daugiau kaip dviejų) objektų nuotekoms tvarkyti skirta sistema, iš kurios nuotekos išleidžiamos į aplinką arba kaupiamos ir periodiškai išvežamos mobiliosiomis priemonėmis.

Veiklos vykdytojas – asmuo, naudojantis arba valdantis objektą (taršos/nuotekų šaltinį) ir pagal teisės aktus turintis teisę spręsti objekto eksploatavimo ir techninio funkcionavimo klausimus bei atsakantis už objekto daromą poveikį aplinkai (pvz., už iš objekto išleidžiamą taršą).

1. SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMAS

Specialiojo plano koregavimas atitinka Lietuvos Respublikos Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo nuostatas, t.y. užtikrina Šakių rajono geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo ūkio nenutrūkstamą funkcionavimą, taip pat savivaldybės gyventojų poreikius atitinkančią plėtrą sudarant sąlygas fiziniams ir juridiniams asmenims priimtinomis sąlygomis apsirūpinti tinkamos kokybės geriamuoju vandeniu ir gauti geros kokybės nuotekų tvarkymo paslaugas.

Vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklių 37 punktu: „<...> Patvirtintas planas galioja neterminuotai arba kol savivaldybės tarybos sprendimu savivaldybės planas pripažįstamas savivaldybės bendrojo plano dalimi ar parengiamas ir patvirtinamas jį keičiantis to paties lygmens teritorijų planavimo dokumentas“ ir 38 punktu: „Planas gali būti keičiamas ar koreguojamas vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymo 4 straipsnio 4 dalies ir 50 straipsnio nuostatomis“.

Šakių rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialusis planas, kurį koreguoja šis dokumentas, įregistruotas TPDR 2010-12-15 (TPD registracijos Nr. T00045062). Šakių rajono savivaldybės taryba 2020 m. balandžio 24 d. priėmė sprendimą Nr. T-150 „Dėl Šakių rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plano koregavimo pradžios ir planavimo tikslų“.

Šakių rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo specialiojo plano rengimo metu, t.y. 2009 m. rajone gyveno apie 34,1 tūkst. gyventojų. 2020 m. pradžioje gyveno apie 26,7 tūkst. gyv., t.y. 7,4 tūkst. mažiau nei 2009 m. Toks gyventojų skaičiaus mažėjimas neigiamai veikia vandens tiekėjų bei nuotekų tvarkytojų veiklą.

Nuo 2009 metų iki šių dienų situaciją pasikeitė, t.y. ženkliai sumažėjo gyventojų, keitėsi teisės aktų nuostatos, planavimo samprata, finansavimo lūkesčiai. Todėl rengiant specialiojo plano koregavimą bus išsėmės peržiūrėtos viešojo vandens tiekimo teritorijos ir jų aptarnavimo būdas.

1.1. Viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijų nustatymas

Vadovaujantis LR geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo nuostatomis į savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritoriją įtraukiama savivaldybės teritorija, atitinkanti nors vieną iš šių kriterijų:

- 1) geriamuoju vandeniu aprūpinama ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugos teikiamos ne mažiau kaip 50 asmenų, deklaravusių gyvenamąją vietą šioje vietovėje;
- 2) yra savivaldybei arba savivaldybės valdomai įmonei priklausanti naudoti tinkama geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūra;
- 3) teritorijų planavimo dokumentuose nustatytos urbanizuotos ir (arba) urbanizuojamos teritorijos.

Atsižvelgiant į aukščiau minėtus kriterijus buvo peržiūrėtos/patikslintos viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijos (žr. 1.1. lentelę ir sprendinių brėžinį).

Specialiojo plano koregavimu nustatytose viešojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijose gyvena apie 26028 gyventojų, t.y. apie 98 proc. viso rajono gyventojų.

1.2. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo būdo nustatymas

Žemiau skyriuje pateikiamas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo būdas viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijose.

Vandentvarkos inžinerinės infrastruktūros plėtra reikalauja didelių investicijų, kurių atsiperkamumas yra ribotas. Didžiąją infrastruktūros kaštų dalį sudaro tinklai, todėl pirmiausiai buvo įvertintas tinklų plėtros poreikis viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijose. Taigi, pagrindinis kriterijus nustatant nagrinėjamos infrastruktūros plėtros ribas (t.y. nustatant objektus, kuriuos tikslinga jungti prie centralizuotų geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo sistemų arba diegti naujas centralizuotas sistemas) buvo reikiamas tinklų ilgis vienam potencialiam vartotojui (gyventojui).

Nuotekų tvarkymo reglamento 25 punkte numatyta: „Išimtiniais atvejais, kai centralizuotosios nuotekų surinkimo sistemos įrengimas arba išplėtimas tiek, kad būtų sudarytos sąlygos surinkti visų aglomeracijos teritorijoje esančių objektų nuotekas nėra pateisinamas ekonominiu požiūriu ir nuotekų surinkimo sistemos įrengimo poveikis taršos mažinimo ir prevencijos prasme nereikšmingas, aglomeracijų teritorijoje gali būti taikomos atskirosios arba grupinės buitinių nuotekų tvarkymo sistemos, kurios užtikrintų lygiavertį centralizuotajai nuotekų surinkimo sistemai aplinkos apsaugos lygį (nuotekos kaupiamos ir periodiškai vežamos į aglomeracijos valymo įrenginius, išvalomos iki aglomeracijai nustatytų LK ir išleidžiamos į paviršinius vandens telkinius arba laikantis galiojančių normatyvų infiltruojamos į gruntą).“

Atskirasias buitinių nuotekų tvarkymo sistemas su nuotekų valymu ir valytų nuotekų išleidimu į aplinką, laikantis teisės aktais nustatytų reikalavimų, galima planuoti (įrengti):

- 1) **pavieniams objektams** (objektams, nepatenkantiems į aglomeracijų teritorijas ir esantiems **mažesnėse kaip dešimties objektų grupėse** (sodyboms, fermoms, įmonėms ir pan.)) ir **objektams, esantiems dešimties objektų ir didesnėse grupėse**, kuriose objektai išsidėstę taip, kad įrengiant centralizuotąsias nuotekų surinkimo arba grupines nuotekų tvarkymo sistemas vienam GE reikėtų įrengti daugiau kaip po 15 m gatvių tinklų (neskaičiuojant įvadų) arba vienam butui reikėtų įrengti daugiau kaip po 45 m gatvių tinklų (neskaičiuojant įvadų) ir (arba) **vidutinis atstumas tarp įvadų būtų didesnis kaip 45 m**;
- 2) kaip laikiną nuotekų tvarkymo sprendimą objektuose, esančiuose aglomeracijų teritorijose, didesnėse kaip dešimties objektų grupėse ar sodininkų bendrijų teritorijose, kai centralizuotosios nuotekų surinkimo arba grupinės nuotekų tvarkymo sistemos negali būti įrengtos, iki planuojama pradėti naudoti minėtus objektus. Šiuo atveju leidimai atskirųjų nuotekų tvarkymo sistemų statybai išduodami su sąlyga, kad, atsiradus galimybei, reikės jungtis prie centralizuotųjų nuotekų surinkimo arba grupinių nuotekų tvarkymo sistemų;
- 3) aglomeracijų ir kitose viešojo vandens tiekimo teritorijose, kai atskirasias nuotekų tvarkymo sistemas numato įrengti ir eksploatuoti viešasis vandens tiekėjas (aglomeracijų teritorijose, tik kai tenkinamos reglamento 25 punkto sąlygos).

Atskirasias nuotekų tvarkymo sistemas su reikalavimus atitinkančiais nuotekų kaupimo rezervuarais, laikantis teisės aktais nustatytų reikalavimų, galima planuoti (įrengti):

- 4) atskirųjų buitinių nuotekų tvarkymo sistemų su nuotekų valymu ir valytų nuotekų išleidimu į aplinką 1) ir 2) punktuose nurodytais atvejais, kai nėra galimybių pagal reikalavimus įrengti nuotekų valymo įrenginių ir išleisti nuotekas į aplinką **(nepakanka**

teritorijos valymo įrenginių įrengimui, nėra tinkamo nuotekų priimtuvo, nėra galimybių užtikrinti reikiama nuotekų išvalymo laipsnį, neišlaikomi sanitariniai atstumai);

- 5) aglomeracijų ir kitose viešojo vandens tiekimo teritorijose, kai atskirasias nuotekų tvarkymo sistemas numato įrengti ir eksploatuoti viešasis vandens tiekėjas (aglomeracijų teritorijose, tik kai tenkinamos reglamento 25 punkto sąlygos).

Grupinės nuotekų tvarkymo sistemos turi būti taikomos planuojant didesnes kaip dešimties objektų grupes ne aglomeracijos teritorijoje (išskyrus objektų grupes, kurios atitinka atskirųjų buitinių nuotekų tvarkymo sistemų su nuotekų valymu ir valytų nuotekų išleidimu į aplinką 1) punkte nustatytą išimtį). Aglomeracijų teritorijose esančioms/planuojamoms grupėms objektų galima planuoti grupines nuotekų tvarkymo sistemas, kai esamos aglomeracijų centralizuotosios nuotekų surinkimo sistemos nepajėgios priimti papildomų nuotekų arba nuotekų išleidimas į centralizuotąsias nuotekų surinkimo sistemas negalimas dėl kitų priežasčių taip, kaip nurodyta reglamento 25 punkte.

Atsižvelgus į aukščiau išvardintus kriterijus, Šakių rajono savivaldybės teritorijoje nustatomos centralizuoto tiekimo ir individualaus apsirūpinimo teritorijos, paslaugų teikimo būdai.

1.1. lentelė. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo būdai viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijose

Viešojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorija	Geriamojo vandens tiekimas			Nuotekų tvarkymas		Paslaugų teikimo būdai viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijose	
	Esamas vartotojų skaičius	Vandens vartojimo vieta	Vandens gerinimo įrenginiai	Esamų vartotojų skaičius	NVT*	Vandens tiekimas*	Nuotekų tvarkymas*
Barzdų seniūnija							
Baltrušių k.	207	Esama	PL	59	Esami	C	C
Barzdų mstl.	242	Esama	Esami	0	PL	C	C/I
Butkiškių k., Žečkalnių k.	85	Esama	-	0	-	C	I
Žilių k.	23	Esama	PL	0	-	C	I
Gelgaudiškio seniūnija							
Branduoliškių k.	58	Esama	PL	0	-	C	I
Dabitių k.	39	Esama	-	0	-	C	I
Gelgaudiškio k., Daukantiškių k., Skaistakampio k., Pakalniškių k.	2406	Esama	-	1667	Esami	C	C/I
Pajotijo k.	60	Esama	PL	0	-	C	I
Griškabūdžio seniūnija							
Bliuviškių k.	173	Esama	PL	99	Esami	C	C
Degutinės k., Leliokiškės k., Antabūdžio k.	191	Esama	Esami	139	Esami	C	C
Katilių k., Griškabūdžio mstl.	708	Esama	Esami	420	Esami	C	C/I
Paluobių k.	271	Esama	PL	0	PL	C	C
Patašinės k.	179	Esama	PL	0	-	C	C
Kidulių seniūnija							
Kidulių k., Judrių k., Šiaudinės k., Kaimelio k.	639	Esama	PL	313	Esami	C	C/I
Kukarskės k.	18	Esama		0	-	C	I

Voverių k., Degėsių k., Jakaičių k.	190	Esama	PL	0	PL	C	C/I
Bunikių k.	65	Esama		0	-	C	I
Valenčiūnų k.	92	Esama		0	-	C	I
Žygėnų k.	128	Esama	PL	0	PL	C	C/I
Kriūkų seniūnija							
Gerdžiūnų k., Pypliškės k., Eiciūnų k., Meškeliūnų k.	221	Esama	-	60	PL	C	C/I
Ilguvos k., Burbų k., Kulnių k.	35	Esama	PL	23	Esami	C	C/I
Kriūkų mstl., Baraviškių k., Paežerėlių k., Joginiškių k., Buožių k.	572	Esama	Esami	223	Esami	C	C/I
Morkų k., Žeimio k.	51	Esama	PL	0	-	C	I
Žemosios Panemunės mstl.	37	Esama	-	0	-	C	I
K. Naumiesčio seniūnija							
Totorviečių k.	60	Esama	PL	0	-	C	I
Būblelių k.	70	Esama	Esami	63	-	C	C
Gustainiškių k., Bukšnių k., Klepų k.	30	Esama	PL	0	-	C	I
Kudirkos Naumiestis	1385	Esama	Esami	1220	Esami	C	C/I
Panovių k.	248	Esama	Esami	181	Esami	C	C/I
Tarpučių k., Vaitiškių k.	76	Esama	PL	0	-	C	I
Turčinių k.	81	Esama	PL	0	-	C	I
Bajoraičiai	34	Esama	-	0	-	C	I
Kubilėliai	22	Esama	-	0	-	C	I
Žaltynų k.	12	Esama	PL	0	-	C	I
Lekėčių seniūnija							
Kretkampio k., Nosiedai	55	Esama	PL	55	Esami	C	C/I
Lekėčių mstl.	748	Esama	Esami	561	Esami	C	C
Mikytų k., Pavilkijo k.	120	Esama	Esami	0	-	C	I
Lukšių seniūnija							
Lepšių k.	82	Esama	PL	0	-	C	I
Liepalotų k.	189	Esama		0	-	C	I
Lukšių mstl., Lukšių k., Tubelių k., Miliškių k.	1173	Esama	Esami	834	Esami	C	C
Plynių k.	85	Esama	PL	0	-	C	I
Plokščių seniūnija							
Jotyškių k.	18	Esama	PL	0	-	C	I
Kubilių k.	81	Esama	PL	0	-	C	I
Plokščių k.	239	Esama	Esami	78	Esami	C	C/I
Voniškių k.	60	Esama	PL	0	PL	C	C
Sintautų seniūnija							
Sintautų mstl., Starkų k., Balseliškių k., Santakų k.	442	Esama	PL	0	PL	C	C/I

Skaistgirių k.	14	Esama	PL	0	-	C	I
Užpjaunių k., Užsienių k.	163	Esama	Esami	0	-	C	I
Veršių k., Šlamų k.	375	Esama	Esami	0	Esami	C	C/I
Sudargo seniūnija							
Pervazninkų k.	117	Esama	PL	0	PL	C	C/I
Sudargo k., Burgaičių k., Grinaičių k.	311	Esama	Esami	0	-	C	I
Ročiškių k.	119	Esama		0	-	C	I
Šakių seniūnija							
Šakių mst., Striūpų k., Daugėliškių k., Valių k., Girėnų k., Giedručių k.	7408	Esama	Esami	5925	Esami	C	C/I
Bizierių k., Būdviečių k., Briedžių k., Rėkelių k.	209	Esama	PL	0	-	C	I
Bridžių k.	51	Esama		0	-	C	I
Duobiškių k.	97	Esama	PL	0	-	C	I
Gotlybiškių k.	232	Esama	PL	0	-	C	I
Išdagų k.	329	Esama	Esami	263	-	C	C/I
Kuodžių k.	9	Esama	PL	0	-	C	I
Naudžių k., Kiaulupių k.	58	Esama		0	-	C	I
Papartynų k.	35	Esama	PL	0	-	C	I
Prūselių k., Bedalių k., Plieniškių k.	147	Esama	PL	0	-	C	I
Valiulių k.	48	Esama	PL	29	Esami	C	C/I
Valakbūdžio - Šunkarių k.	5	Esama	PL	0	-	C	I
Žvirgždaičių seniūnija							
Janukiškių k.	97	Esama	PL	0	-	C	I
Raugalų k., Ašmoniškių k.	16	Esama	PL	0	-	C	I
Žvirgždaičių k., Tupikų k.	246	Esama	Esami	149	Esami	C	C
Slavikų sen.							
Slavikų	210	Esama		0	-	C	I
Šilgalių k.	101	Esama		0	-	C	I

* PL - planuojami nauji; NVĮ – nuotekų valymo įrenginiai;

C - centralizuotas nuotekų tvarkymas/ vandens tiekimas; I - individualus nuotekų tvarkymas.

Igyvendinus specialiajame plane nurodytas priemones bus įgyventos LR geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 12 straipsnio nuostatos – savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijos gyventojai gaus saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį ir nuotekų tvarkymo paslaugas arba turės galimybę individualiai apsirūpinti geriamuoju vandeniu ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas.

1.3. Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugų teikimas viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijose

Viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijose taikomi šie reikalavimai:

- savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje kitas (ne viešasis) geriamojo vandens tiekėjas ir (arba) nuotekų tvarkytojas gali tiekti geriamąjį vandenį ir (arba) teikti nuotekų tvarkymo paslaugas tik tuo atveju, jeigu tiekė geriamąjį vandenį ir (arba) teikė nuotekų tvarkymo (išskyrus paviršines nuotekas) paslaugas iki viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijos nustatymo, jo tiekiamas geriamasis vanduo ir (arba) teikiamos nuotekų tvarkymo paslaugos atitinka teisės aktų reikalavimus ir jis turi geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licenciją, išduotą teisės aktų nustatyta tvarka;
- statant naujus kvartalus, kuriuose preliminarus gyventojų skaičius ne mažesnis kaip 50 asmenų, jų teritorijos turi būti įtrauktos į centralizuotas geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo teritorijas;
- geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra, kuri nuosavybės teise priklauso kitiems asmenims ir yra reikalinga viešajam vandens tiekimui, savivaldybės iniciatyva gali būti išperkama savivaldybės kontroliuojamos įmonės ar savivaldybės nuosavybės Vyriausybės nustatyta geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų išpirkimo tvarka arba gali būti sudaromos sutartys dėl geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų naudojimo (nuomos, panaudos, jungtinės veiklos ir pan.);
- pagal LR geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymą individualiai išgaunantys ir naudojantys geriamąjį vandenį ir (arba) individualiai tvarkantys nuotekas, turi teisę: 1) išgauti geriamąjį vandenį viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas, jeigu individualusis geriamojo vandens išgavimas, naudojimas ir (ar) individualusis nuotekų tvarkymas buvo vykdomas iki viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijos nustatymo ir (ar) yra numatytas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plane, ir atitinka įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytus geriamojo vandens išgavimo ir nuotekų tvarkymo, geriamojo vandens saugos ir kokybės, sveikatos apsaugos ir aplinkos apsaugos reikalavimus; 2) nustačius viešojo geriamojo vandens tiekimo teritoriją, individualiai išgauti ir naudoti geriamąjį vandenį, kai šis individualusis geriamojo vandens išgavimas ir naudojimas nebuvo vykdytas iki viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijos nustatymo ir nebuvo numatytas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plane, jeigu tokį apsirūpinimo geriamuoju vandeniu būdą pasirinkti galima pagal teritorijų planavimo dokumentus arba jeigu teritorijų planavimo dokumentuose numatyta geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra dar neįvykdyta. Individualaus geriamojo vandens išgavimo ir naudojimo reikalavimai nustatyti Gręžinių geriamajam vandeniui tiekti projektavimo, įrengimo, konservavimo ir likvidavimo tvarkos apraše;
- kai centralizuotosios nuotekų surinkimo sistemos įrengimas arba išplėtimas tiek, kad būtų sudarytos sąlygos surinkti visų gyvenamosios teritorijos teritorijoje esančių objektų nuotekas nėra pateisinamas ekonominiu požiūriu ir nuotekų surinkimo sistemos įrengimo poveikis taršos mažinimo ir prevencijos prasme nereikšmingas, gali būti taikomos

atskirosios arba grupinės buitinių nuotekų tvarkymo sistemos, kurios užtikrintų lygiavertį centralizuotajai nuotekų surinkimo sistemai aplinkos apsaugos lygį (nuotekos kaupiamos ir periodiškai vežamos į aglomeracijos valymo įrenginius, išvalomos iki aglomeracijai nustatytą DLK ir išleidžiamos į paviršinius vandens telkinius arba laikantis galiojančių normatyvų infiltruojamos į gruntą).

Centralizuotojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo reikalavimai:

- sutvarkyti esamų tinklų šulinius, armatūrą, įvaduose abonentams/vartotojams įrengti skaitiklius. Jeigu esamų tinklų būklė labai bloga, arba jie sumontuoti iš reikalavimų neatitinkančių vamzdžių (pvz., geriamajam vandeniui tiekti netinkamo polietileno), būtina juos renovuoti, į esamų vidų įveriant kitus arba perkloti naujus (atskiri sprendimai turi būti priimami inventorizavus esamų tinklų būklę bei atlikus techninius/ekonominis skaičiavimus);
- išplėsti vandentiekio tinklus, sudarant galimybes daugumai gyvenamojoje vietovėje gyvenančių gyventojų (potencialių vartotojų) gauti vandens tiekimo paslaugas;
- išpirkti arba sudaryti sutartis (nuomos, panaudos, jungtinės veiklos ir pan.) dėl geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų naudojimo, kurie nuosavybės teise priklauso kitiems asmenims ir kurie yra reikalingi viešajam vandens tiekimui ir nuotekų tvarkymui;
- išplėsti centralizuotas nuotekų tvarkymo sistemas. Siekiant didesnio investicijų aplinkosauginio/socialinio/ekonominio efektyvumo, nuotekų surinkimo tinklai visų pirma turėtų būti tiesiami ten, kur jau yra vykdomas centralizuotas vandens tiekimas (ten kur vartotojai jau perka viešąsias vandens tiekimo paslaugas), o plečiant vandens tiekimo sistemą, lygiagrečiai turi būti vystomi ir nuotekų surinkimo tinklai (naujiems abonentams turi būti siūlomos ir vandens tiekimo, ir nuotekų tvarkymo paslaugos);
- įrengti gaisrinius hidrantus renovuojamose ir naujai įrengiamuose vandentiekio tinkluose, juos išdėstant pagal LR teisės aktų reikalavimus arba įrengti tinkamus privažiavimus prie paviršinių vandens telkinių, kurie atliktų gaisrinio rezervuaro funkciją, arba numatyti teritorijas gaisriniais rezervuarams įrengti.

Individualų nuotekų tvarkymą galima taikyti:

- pavieniams objektams (objektams, nepatenkantiems į aglomeracijų teritorijas ir esantiems mažesnėse kaip dešimties objektų grupėse (sodyboms, fermoms, įmonėms ir pan.)) ir objektams, esantiems dešimties objektų ir didesnėse grupėse, kuriose objektai išsidėstę taip, kad įrengiant centralizuotąsias nuotekų surinkimo arba grupines nuotekų tvarkymo sistemas vienam GE reikėtų įrengti ne daugiau kaip po 15 m gatvių tinklų (neskaičiuojant įvadų) arba vienam butui reikėtų įrengti ne daugiau kaip po 45 m gatvių tinklų (neskaičiuojant įvadų) ir (arba) vidutinis atstumas tarp įvadų būtų ne didesnis kaip 45 m;
- kaip laikiną nuotekų tvarkymo sprendimą objektuose, esančiuose didesnėse kaip dešimties objektų grupėse ar sodininkų bendrijų teritorijose, kai centralizuotosios nuotekų surinkimo arba grupinės nuotekų tvarkymo sistemos negali būti įrengtos, iki planuojama pradėti naudoti minėtus objektus. Šiuo atveju leidimai atskirųjų nuotekų tvarkymo sistemų statybai išduodami su sąlyga, kad, atsiradus galimybei, reikės jungtis prie centralizuotųjų nuotekų surinkimo arba grupinių nuotekų tvarkymo sistemų.

Projektuojant geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklus ir infrastruktūrą (techninių projektų rengimo metu) būtina vadovautis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo (LRS 2019-06-06 Nr. XIII-2166) reikalavimais dėl apsaugos zonų nustatymo. Naujų tinklų tiesimo vietos, vandentiekio ir/ar nuotekų tinklų planinė padėtis nustatomi vėlesnėse projektavimo stadijose (techniniais projektais). Infrastruktūra turi būti planuojama pagal specifinius teritorijų požymius. Pažymėtina, kad šiuo specialiojo plano koregavimu įregistruotiems žemės sklypams apribojimai dėl naujos infrastruktūros įrengimo nesukuriami, žemės paskirtis, būdas ar pobūdis nekeičiami, teritorijų paėmimo visuomenės poreikiams procedūra neatliekama.

Klojant naujus vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklus būtina užtikrinti esamų inžinerinių tinklų (elektros, dujų, telekomunikacijų, šilumos, vandentiekio, nuotekų ir pan.) ir gatvių dangų išsaugojimą, prioritetą teikiant tinklų klojimui uždaru būdu, nesant galimybės išsaugoti, gauti projektavimo sąlygas tinklams perkelti. Taip pat būtina taikyti (esamiems, nustatyta tvarka suprojektuotiems, pastatytiems ir pripažintiems tinkamais naudoti inžineriniams tinklams) Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo (LRS 2019-06-06 Nr. XIII-2166) bei kitų, atskiroms tinklų grupėms galiojančių, įstatymų ir planavimo sąlygas išdavusių institucijų reikalavimus:

- vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo vamzdynų, įrengiamų iki 2,5 metro gylyje, apsaugos zona – išilgai vamzdyno trasos esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 2,5 metro į abi puses nuo vamzdyno ašies, po šia juosta esanti žemė bei vanduo virš šios juostos. Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo vamzdynų, įrengiamų didesniame kaip 2,5 metro gylyje, apsaugos zona – išilgai vamzdyno trasos esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 5 metrus į abi puses nuo vamzdyno ašies, po šia juosta esanti žemė bei vanduo virš šios juostos. Magistralinių vamzdynų, kurių skersmuo yra 400 milimetrų ir didesnis, apsaugos zona – išilgai vamzdyno trasos esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 10 metrų į abi puses nuo vamzdyno ašies, po šia juosta esanti žemė bei vanduo virš šios juostos. Vandens rezervuarų, skaidrintuvų apsaugos zona – 30 metrų pločio žemės juosta aplink šių įrenginių išorines ribas. Vandens tiekimo bokštų, vandens ir nuotekų siurblių, nuotekų rezervuarų apsaugos zona – 10 metrų pločio žemės juosta aplink šių statinių ar įrenginių išorines ribas. Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonose draudžiama: 1) pilti druskas (išskyrus atvejus, kai druska barstomi keliai); 2) sandėliuoti pašarus, trąšas bei chemines medžiagas, išskyrus šio straipsnio 2 dalies 8 punkte nurodytus atvejus; 3) statyti ir (ar) įrengti sąvartynus, didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštes; 4) pilti chemines medžiagas ir jų tirpalus, naftą ir jos produktus; 5) vykdyti grunto sprogdinimo darbus; 6) vandens telkiniuose nuleisti inkarus, plaukti su nuleistais inkarais ir kitais vandens telkinių dugną siekiančiais įrankiais. Šis reikalavimas negalioja magistralinių vamzdynų, kurių skersmuo yra 400 milimetrų ir didesnis, įgilintų ne mažiau kaip 10 metrų nuo vandens telkinio dugno, apsaugos zonose, įvertinant galimą vandens telkinio dugno išplovimą ir pasikeitimą; 7) vandens telkiniuose cheminėmis medžiagomis naikinti augaliją; 8) gadinti, užtverti ar užversti kelius, skirtus privažiuoti prie vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros;
- jeigu vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklų apsaugos zonose nustatytos ir kitų objektų (elektros tinklų, susisiekimo sistemų ir pan. zonos), kuriose galioja panašūs apribojimai, taikomi tos zonos apribojimai, kur jie nustatyti griežtesni;

- numatant geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektus, būtina atsižvelgti į magistralinių dujotiekių apsaugos zonas: vadovautis atitinkamomis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo (LRS 2019-06-06 Nr. XIII-2166) nuostatomis. Taip pat vadovautis Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010-07-16 įsakymu Nr. 1-213 patvirtintomis „Magistralinių dujotiekių apsaugos taisyklėmis“ ir 2017-06-28 įsakymu Nr. 1-169 patvirtintomis „Magistralinio dujotiekio įrengimo ir plėtros taisyklėmis“. Esami magistralinio dujotiekio vamzdiniai (toliau – MDV) bei teritorijos, kuriose yra šie MDV ir kurių ribos yra po 200 metrų abipus MDV ašies, yra priskirti pirmai magistralinio dujotiekio vietovės klasei. Magistralinio dujotiekio pirmos vietovės klasės teritorijose yra taikomi užstatymo normatyvai. Vandentiekio ir nuotekų infrastruktūros statinių susikirtimai (prasilenkimai) bei gretimybė su magistraliniais dujotiekiais bus sprendžiami žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose ir/ar statybos projektuose. Dėl planavimo sąlygų išdavimo iki teritorijų planavimo dokumentų rengimo pradžios būtina kreiptis į magistralinius dujotiekius eksploatuojančią įmonę, taip pat prieš pradėdant rengti statinio projektus (ir/ar kitą projekcinę dokumentaciją) rekomenduojama magistralinius dujotiekius eksploatuojančiai įmonei teikti prašymus dėl techninių reikalavimų projektavimui išdavimo. Rengiantis statyti kokius nors pastatus, įrenginius ar kitus objektus 200 metrų ir mažesniu atstumu nuo magistralinio dujotiekio trasos, priešprojektinius pasiūlymus ir projekcinę dokumentaciją būtina suderinti su magistralinį dujotieki eksploatuojančia įmone. Magistralinio dujotiekio apsaugos zonos nustatytos vadovaujantis Specialiųjų sąlygų VII skyriaus "Magistralinių dujotiekių ir naftotiekių bei jų įrenginių apsaugos zonos“ reikalavimais;
- numatant geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektus, būtina atsižvelgti į skirstomųjų dujotiekių ir elektros linijų apsaugos zonas – vadovautis atitinkamomis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo (LRS 2019-06-06 Nr. XIII-2166) nuostatomis.
- numatant geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektus, būtina atsižvelgti į elektros perdavimo linijų apsaugos zonas – vadovautis atitinkamomis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo (LRS 2019-06-06 Nr. XIII-2166) nuostatomis. Taip pat vadovautis Energetikos ministro 2011-12-20 įsakymu Nr. 1-309 patvirtintomis Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklėmis, Energetikos ministro 2010-03-29 įsakymu Nr. 1-93 Elektros tinklų apsaugos taisyklėmis;
- numatant geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektus, būtina atsižvelgti į viešųjų ryšių tinklų elektroninių ryšių apsaugos zonas – vadovautis atitinkamomis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo (LRS 2019-06-06 Nr. XIII-2166) nuostatomis;
- numatant geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektus, būtina atsižvelgti į paviršinio vandens telkinių apsaugos zonas ir pakrantės apsaugos juostas – vadovautis atitinkamomis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo (LRS 2019-06-06 Nr. XIII-2166) bei Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo (LRS 2001-12-28 Nr. IX-628) nuostatomis;
- numatant geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektus būtina įvertinti, ar jie patenka į Gamtinio karkaso teritorijas ir vadovautis Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymu ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. D1-624 patvirtintais Gamtinio karkaso nuostatais. Pažymėtina, kad

specialiajame plane numatoma veikla gamtinio karkaso teritorijose nėra draudžiama ar ribojama;

- numatant geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektus būtina įvertinti, ar jie nepatenka į valstybinės reikšmės miškų teritorijas / plotus, kuriuose nėra numatytas miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis ir vadovautis Lietuvos Respublikos miškų įstatymo ir kitų teisės aktų nuostatomis;
- kultūros paveldo objektų teritorijose ir apsaugos zonose veikla gali būti planuojama ir vykdoma vadovaujantis nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiaisiais planais ar kitais veiklą juose reglamentuojančiais dokumentais bei teisės aktais. Numatant statybos ar žemės kasimo darbus kultūros paveldo objekto teritorijoje – nepažeisti saugomo reljefo bei kultūrinio sluoksnio, nepakenkti kultūros paveldo objekto autentiškumui, nemenkinti jo vertingųjų savybių bei neįtakoti neigiamai kraštovaizdžio ar apžvalgos galimybių. Siekiant išvengti neigiamo poveikio kasybos darbų metu, prieš pradedant vykdyti žemės darbus nekilnojamojo kultūros vertybių teritorijose ar apsaugos zonose, turės būti atlikti archeologiniai tyrimai, t.y. jei numatomi žemės judinimo ar kasimo darbai Kultūros paveldo objektuose kurių vertingųjų savybių pobūdis – archeologinis, teritorijoje, privalu vykdyti paveldo tvarkybos reglamento PTR 2.13.01.2011 „Archeologinio paveldo tvarkyba“, patvirtinto LR kultūros ministro 2011-08-16 įsakymu Nr. IV-538 (Žin., 2011, Nr. 109-5162), nuostatas;
- numatant geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektus būtina įvertinti, ar jie nepatenka į Žemės gelmių registre nurodytus kietųjų naudingųjų iškasenų telkinių teritorijas ar potencialių taršos židinių sanitarines apsaugos zonas ir vadovautis atitinkamomis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo (LRS 2019-06-06 Nr. XIII-2166) nuostatomis;
- geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklai numatomi projektuoti išimtinai susisiekimo komunikacijų koridorių ribose (gatvėse, pravažiavimuose) nepažeidžiant nuosavybės teise valdomų žemės sklypų savininkų interesų bei vadovaujantis galiojančių teisės aktų reikalavimais. Šalia valstybinės reikšmės kelių inžinerinius tinklus numatoma planuoti tik už valstybinės reikšmės kelių (gyvenamosiose teritorijose sutampančių su gatvėmis, kurias valdo, naudoja ir jomis disponuoja Kelių direkcija) juostų ribų;
- Planuojant tinklus išsaugoti saugotinus geros būklės kultūrinės kilmės želdinius;
- Specialiojo plano koregavimo sprendiniai nekeičia šiuo metu teritorijoje galiojančių teritorijų planavimo dokumentų bei techninių projektų sprendinių, jie lieka galioti;
- numatant geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektus būtina vadovautis LR Vandens įstatymo 18 str. 4 d. – draudžiama nuotekas išleisti tiesiai į ežerus ir į juos įtekančias upes mažesniu kaip 500 m atstumu iki ežero.

Saugomų teritorijų apsauga

Saugomos teritorijos bei gamtos paveldo objektai yra pažymėti specialiojo plano koregavimo grafinėje dalyje (skaitmeninių duomenų informacijos šaltinis – www.vstt.lt) bei aprašyti Ekonominio ir aplinkosauginio vertinimo ataskaitoje. Specialiojo plano rengėjai gyvenvietėms patenkančioms į saugomas teritorijas teritorinės plėtros (naujų statinių statybos) nenumatė, išskyrus priemones, kurios užtikrintų būtiną esamų gyventojų aprūpinimą inžinerine infrastruktūra, t.y. inžinerinių tinklų renovacija bei naujų tinklų tiesimas numatomas tik jau užstatytoms teritorijoms aptarnauti (esamais komunikaciniais koridoriais). Specialiojo plano rengėjų nuomone, esamų

inžinerinių tinklų renovacija bei specialiuoju planu planuojamų vandentiekio bei nuotekų surinkimo tinklų ir įrenginių plėtra (rekonstrukcija) neturės neigiamos įtakos saugomoms teritorijoms. Priešingai, atnaujinus nuotekų surinkimo tinklus, sumažės avarijų tikimybė, požeminių bei paviršinių vandenų tarša buitinėmis nuotekomis. Specialiojo plano koregavimo sprendinių įgyvendinimas nedarys neigiamų pasekmių kraštovaizdžiui.

Nekilnojamojo kultūros paveldo apsauga

Nekilnojamosios kultūros vertybės bei jų apsaugos zonos yra pažymėtos specialiojo plano koregavimo grafinėje dalyje (Informacijos šaltinis – Kultūros vertybių registras), nekilnojamojo kultūros paveldo objektų sąrašas pateiktas Ekonominio ir aplinkosauginio vertinimo ataskaitoje.

Viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijoje bei šalia esančioms nekilnojamosioms kultūros vertybėms pagal „Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymą“ (Žin., 2008, Nr. 59–2203 su vėlesniais pakeitimais) nustatytos apsaugos zonos. Kultūros paveldo saugomam objektui ar vietai nustatoma žmogaus veiklos neigiamą poveikį švelninanti tarpinė apsaugos zona. Ši zona gali turėti vieną arba abu šiuos skirtingo apsaugos ir naudojimo režimo pozonius: apsaugos nuo fizinio poveikio pozonį (kultūros vertybės teritorija) ir vizualinės apsaugos pozonį (kultūros vertybės apsaugos zona). Specialiojo plano koregavimu numatyta vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra bus vystoma atsižvelgiant į tai, kad fizinio poveikio pozonyje (kultūros vertybės teritorijoje) draudžiama: atlikti darbus, deformuojančius gruntą ir sukeliančius jo vibraciją; statyti statinius, kurie nėra skirti nekilnojamosioms kultūros vertybėms apsaugoti ir šių vertybių naudojimui garantuoti; atlikti kitokius darbus, galinčius pakenkti nekilnojamosioms kultūros vertybėms ar jų teritorijoms. Vizualinės apsaugos pozonyje (kultūros vertybės apsaugos zonoje) draudžiama veikla, galinti trukdyti apžvelgti kultūros paveldo objektą, statyti statinius, jeigu jie blogina paveldo objektų eksponavimo sąlygas, didina teritorijos vizualią (regimąją) taršą, t.y. gali pakenkti nekilnojamųjų kultūros vertybių kraštovaizdžiui ar optimaliai jų apžvalgai.

Naujų tinklų tiesimo vietos, vandentiekio ir/ar nuotekų tinklų planinė padėtis nustatomi vėlesnėse projektavimo stadijose (techniniais projektais). Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklai turi būti planuojami tik esamų komunikacijų koridorių ribose atsižvelgiant į kultūros paveldo tvarkybos reglamentus – privalomųjų tvarkybos norminių dokumentų, nustatančių darbų planavimo, projektavimo, vykdymo ir su tvarkyba susijusių procedūrų atlikimo taisyklės ir reikalavimus, užtikrinančius autentiškumo išsaugojimą, sistemos dalis.

Kultūros paveldo objektuose ir vietovėse, siekiant nepažeisti vertingųjų savybių, nustatytų Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktais, vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra sprendžiama individualiai (konkrečiam kultūros paveldo objektui ir vietai).

Specialiojo plano koregavimo rengėjai siekdami užtikrinti, kad specialiojo plano sprendiniai neturės neigiamo poveikio saugomoms gamtos ir kultūros paveldo vertybėms, numato rengiant tolimesnius teritorijų detaliuosius planus ir/ar techninius projektus, vadovautis Gamtos paveldo objektų nuostatais, Gamtinio karkaso nuostatais, Kultūros paveldo vertybių teritorijoms ir jų apsaugos zonoms taikomais Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo reikalavimais, Saugomų teritorijų ir Specialiųjų žemės

naudojimo sąlygų įstatymo nuostatomis bei kitais, saugomų teritorijų, gamtos ir kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais įstatymais bei teisės aktais.

Gaisrinės saugos reikalavimai

Vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklių 22.7 punktu, bendrųjų sprendinių formavimo stadijoje (kadangi ši stadija nerengiama – sprendinių konkretizavimo stadijoje) yra nustatomi lauko gaisrinio vandentiekio, skirto pastatams gesinti, tinklų ir statinių sprendiniai. Šiame skyriuje pateikiami bendro pobūdžio gaisrinės saugos reikalavimai. Naujai planuojami vandentiekio tinklai yra skirti ir gaisrų gesinimui. Vandens gaisrui gesinti tiekimo leidžiama nenumatyti gyvenamosioms vietovėms, turinčioms iki 50 gyventojų.

Atsižvelgiant į tai numatoma:

- rengiant vandentiekio tinklų plėtros techninius projektus, vadovautis reikalavimais, išdėstytais – Lauko gaisrinio vandentiekio tinklų ir statinių projektavimo ir įrengimo taisyklėse;
- užstatytose pastatais ir statiniais teritorijose gaisriniai hidrantai vandentiekio tinkluose turi būti įrengiami kas 150–200 m. Atstumas, skaičiuojant jį pagal ugniagesių tiesiamą vandens liniją, nuo gaisrinio hidranto iki jo saugomo pastato perimetro tolimiausio taško turi būti ne didesnis kaip 200 m;
- įrengti tuščius antžeminius gaisrinius hidrantus su atskiriamaisiais įtaisais;
- požeminius gaisrinius hidrantus galima projektuoti ir įrengti tik tada, kai nėra techninių galimybių įrengti tuščius antžeminius gaisrinius hidrantus. Ties važiuojamojoje dalyje įrengtu požeminiu gaisriniu hidrantu turi būti įrengiami atitinkami transporto priemonėms stovėti draudžiantys kelio ženklai;
- gaisriniai hidrantai turi būti įrengiami ne toliau kaip 2,5 m nuo važiuojamosios kelio (gatvės) dalies krašto, bet ne arčiau kaip 5 m nuo pastatų sienų;
- vandentiekio tinklai turi būti žiediniai. Aklusius iki 200 m ilgio vandentiekio vamzdynus galima naudoti priešgaisriniais poreikiams;
- kai statinio išorės gaisrui gesinti sunaudojama iki 15 l/s vandens, leidžiama ne daugiau kaip vieną gaisrinį hidrantą įrengti ne ilgesnėje kaip 200 m vandentiekio linijos atšakoje. Kai vandens poreikis gaisrui gesinti iš išorės yra 15 l/s ir didesnis, gaisriniai hidrantai turi būti įrengiami žiediniame vandentiekyje ir turi užtikrinti reikiamą vandens kiekį atskirai neįvertinant kiekvieno iš jų;
- vandentiekio tinklų, kuriuose gali būti įrengiami gaisriniai hidrantai, skersmuo turi būti ne mažesnis kaip 100 mm;
- keičiantis žemės savininkams ar žemės paskirčiai gaisriniai hidrantai neturi būti naikinami be priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo tarnybos sutikimo;
- elektros energijos tiekimo siurblinei patikimumo grupė turi atitikti jos vandentiekio sistemų kategoriją.

Teritorijose, kur nėra numatytas vandentiekis, arba jo našumas nepakankamas, pagal priešgaisrinius reikalavimus turi būti įrengtos vandens talpyklos arba atviri vandens telkiniai:

- vandentiekio bokštas turi turėti įrenginį automobiliams pripildyti;

- gaisrinių rezervuarų ir vandens telkinių talpa nustatoma, atsižvelgiant į vandens poreikį ir gaisro gesinimo trukmę, pagal – Lauko gaisrinio vandentiekio tinklą ir statinių projektavimo ir įrengimo taisyklės;
- skaičiuojant atvirų vandens telkinių talpą būtina įvertinti galimą vandens išgaravimą ir ledo susidarymą;
- susisiekimo sistema turi užtikrinti gaisrinių automobilių privažiavimą prie gaisrinių rezervuarų, telkinių ir vandens šulinių. Prie natūralių vandens telkinių ir vandens šulinių turi būti įrengta 12×12 m aikštelė ir vandens paėmimo vieta. Gaisrui gesinti turi būti sudarytos sąlygos panaudoti vandenį iš aušintuvų ir kitų dirbtinių vandens telkinių;
- visais atvejais turi būti projektuojami ne mažiau kaip du gaisriniai rezervuarai arba natūralus vandens telkinys. Kiekviename rezervuare turi tilpti 50 proc. vandens kiekio gaisrui gesinti, o natūraliame vandens telkinyje – 100 proc. Gaisriniai rezervuarai arba natūralūs vandens telkiniai turi būti nutolę nuo pastatų, kuriuos numatoma gesinti naudojant šių telkinių vandenį, ne didesniu kaip 200 m atstumu. Atstumas, skaičiuojant jį pagal ugniagesių tiesiamą vandens liniją, nuo vandens paėmimo iš gaisrinio rezervuaro arba natūralaus vandens telkinio vietos iki saugomo pastato perimetro tolimiausio taško turi būti ne didesnis kaip 200 m.

Gyvenamosiose vietovėse, kuriose yra iki 5 tūkst. gyventojų, kai pastatų išorės gaisrui gesinti vandens poreikis neviršija 10 l/s, gaisrams gesinti leidžiama:

- šakotiniame vandentiekio tinkle įrengti gaisrinius hidrantus;
- gaisrinius hidrantus įrengti nenormuojamo skersmens vandentiekio linijoje;
- kai nėra techninių galimybių įrengti gaisrinių hidrantų, vandens gaisrui gesinti tiekimą leidžiama numatyti iš gaisrinių rezervuarų arba natūralių ir (ar) dirbtinių vandens telkinių. Atstumas nuo gaisrinio rezervuaro arba natūralaus ir (ar) dirbtinio vandens telkinio iki jo saugomo pastato perimetro tolimiausio taško gali būti ne didesnis kaip 1000 m.

1.4. Vandenviečių apsaugos zonos

2010 m. gegužės 27 d. Šakių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-182 buvo patvirtintas „Vandenviečių sanitarinių apsaugos zonų nustatymo Šakių rajono teritorijoje specialusis planas“, kurio apimtyje buvo atliktas vandenviečių išteklių aprobavimas ir nustatytos vandenviečių apsaugos zonos. LR teritorijų planavimo įstatymo 4 str. 3 punkte nurodyta, kad to paties lygmens teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai turi būti tarpusavyje suderinti. Vadovaujantis minėto įstatymo nuostata į koreguojamo specialiojo plano sprendinius perkeliama Vandenviečių sanitarinių apsaugos zonų nustatymo Šakių rajono teritorijoje specialiojo plano sprendiniai.

1.2. lentelė. Vandenvietės ir jų apsaugos zonos pagal Vandenviečių sanitarinių apsaugos zonų nustatymo Šakių rajono teritorijoje specialiojo plano sprendinius

Vandenvietės pavadinimas	Vandenvietės identifikavimo kodas ŽGR	Grupė	Griežto režimo juostos plotis, m	Taršos apribojimo juostos plotis, m	2-osios (mikrobinės taršos apribojimo) juostos plotas, ha	3-osios (cheminės taršos apribojimo) juostos plotas, ha
Šakių	93	II	10	-	14,43	220,11
Gelgaudiškio	3502	III	25	-	8,63	121,53
Lukšių	4264	II	10	-	2,45	55,46
Kidulių I	3503	II	10	50	-	-
Kidulių II	3504	II	10	50	-	-
Lekėčių	4263	II	10	50	-	-
Sintautų	4673	II	10	50	-	-
Daukantiškių	4674	II	10	50	-	-
Plokščių	4564	II	10	50	-	-
K. Naumiesčio I	3500	II	10	50	-	-
Baltrušių	4560	II	10	50	-	-
Veršių	4555	II	10	50	-	-
Kriūkų	4553	II	10	50	-	-
Joginiškių	4551	II	10	50	-	-
Gerdžiūnų	4568	II	10	50	-	-
Barzdų	4549	II	10	50	-	-
Sudargo I	4557	II	10	50	-	-
Degutinės	4675	II	10	50	-	-
Išdagų	4570	II	10	50	-	-
Liepalotų	4676	II	10	50	-	-
Paluobių	4545	II	10	50	-	-
Tarpučių	4677	II	10	50	-	-
Žvirgždaičių	4554	II	10	50	-	-
Panovių	4561	II	10	50	-	-
Voverių	4569	II	10	50	-	-
Prūselių	4550	II	10	50	-	-
Keternaujienos	4552	II	10	50	-	-
Plynių	3852	II	10	50	-	-
K. Naumiesčio II	3501	II	10	50	-	-
Žygėnų	4562	II	10	50	-	-
Kubilių	4678	II	10	50	-	-
Naudžių	4679	II	10	50	-	-
Pervazninkų	4680	II	10	50	-	-
Giedručių	4681	II	10	50	-	-

Liepalotėlių	4682	II	10	50	-	-
Dabitių	4683	II	10	50	-	-
Buktiškių	4684	II	10	50	-	-
Janukiškių	4548	II	10	50	-	-
Bliuviškių	4559	II	10	50	-	-
Šlamų	4556	II	10	50	-	-
Patašinės	4558	II	10	50	-	-
Lepšių	4685	II	10	50	-	-
Braškių	4686	II	10	50	-	-
Sudargo II	4687	II	10	50	-	-
Bublelių	4547	II	10	50	-	-
Voniškių	4566	II	10	50	-	-
Gotlybiškių	4688	II	10	50	-	-
Branduoliškių	4546	II	10	50	-	-
Jotyškių	4689	II	10	50	-	-
Kaimelio	4565	II	10	50	-	-
Mikytų	4563	II	10	50	-	-
Vaitiekupių	-	II	10	50	-	-
Kuodžių	-	II	10	50	-	-
Valakbūdžio	-	II	10	50	-	-
Duobiškių	-	II	10	50	-	-
Valių	-	II	10	50	-	-
Gulbinų	-	II	10	50	-	-
Papartynų	-	II	10	50	-	-
Valiulių	4567	II	10	50	-	-
Kukarskės	-	II	10	50	-	-
Šėtijų	-	II	10	50	-	-
Gustainiškių	-	II	10	50	-	-
Turčinų	-	II	10	50	-	-
Žaltynų	-	II	10	50	-	-
Raugalų	-	II	10	50	-	-
Skaistgirių	-	II	10	50	-	-
Žilių	-	II	10	50	-	-
Miliškių	-	II	10	50	-	-
Kretkampio	3559	II	10	50	-	-
Bridžių	-	II	10	50	-	-
Gaisrių	-	II	10	50	-	-

Šaltinis: Vandenviečių sanitarinių apsaugos zonų nustatymo Šakių rajono teritorijoje specialusis planas (patvirtintas 2010 m. gegužės 27 d. Šakių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-182)

Vandenviečių apsaugos zonas (toliau - VAZ) ir veiklą jose reglamentuoja LR Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas. VAZ nustatymo reikalavimai yra pateikti Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų nustatymo tvarkos apraše. VAZ juostų dydis ir grupės nustatomos atsižvelgiant į išgaunamo vandens kiekį vandenvietėje, geologines, hidrogeologines sąlygas. UAB „Šakių vandenys“ priklausančiose vandenvietėse priklauso II ir III vandenviečių grupei, t.y su atmosferos krituliais, paviršiniu ir gretimų sluoksnių požeminiu vandeniu silpną ryšį turinti pusiau uždara požeminio vandens vandenvietė, įrengta iš dalies izoliuotuose vandeninguosiuose sluoksniuose.

Vadovaujantis Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų nustatymo tvarkos aprašu, griežto režimo apsaugos juosta nustatomas ne mažesniu kaip:

- 10 m spinduliu aplink II grupės požeminio vandens vandenvietes;

- 25 m spinduliu aplink III grupės požeminio vandens vandenvietes ir infiltracinius įrenginius.

Pagal VAZ aprašo reikalavimus, II grupės požeminio vandens vandenvietėms, kai jį planuojama naudoti kaip maisto produktą, iš kurių išgaunama vidutiniškai iki 99 m³ vandens per parą, nustatoma 1-oji arba griežto režimo apsaugos juosta - 10 metrų spinduliu aplink vandenvietę bei 50 metrų spinduliu (įskaitant 1-ąją juostą) aplink vandenvietę - taršos apribojimo juosta.

II grupės požeminio vandens vandenvietėms, iš kurių išgaunama vidutiniškai daugiau 100 m³ vandens per parą (Gelgaudiškio, Lukšių, Šakių), nustatytos pirmoji, antroji ir trečioji VAZ juostos (žr. aukščiau esančią lentelę).

1.3. lentelė. Vandenvietės ir jų apsaugos zonos

Vandenvietės pavadinimas	Projektinis pajėgumas, m ³ /d	Pakelta vandens m ³ /d	Vandenvietės grupė	Griežto režimo juostos plotis, m / ha	Taršos apribojimo juosta, m / ha	2-osios apsaugos juostos plotis, ha	3-osios apsaugos juostos plotis, ha
Pajotijo (Gelgaudiškio sen.)	241	7	II	10/0,03	50/0,78	-	-
Katilių (Griškabūdžio sen.)*	576	82	II	10/0,03	50/0,78	-	-
Ilguva (Kriūkų sen.)	576	13	II	10/0,03	50/0,78	-	-
Užpjaunių (Sintautų sen.)	960	22	II	10/0,06	50/1,09	-	-
Bizierių (Šakių sen.)	240	38	II	10/0,03	50/0,78	-	-

Ūkinės veiklos apribojimai vandenviečių apsaugos zonose (specialiosios žemės naudojimo sąlygos):

1. Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonose negali būti nenaudojamų gręžinių, išskyrus konservuotus gręžinius.

2. Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonose draudžiama:

1) įrengti angliavandenilių (naftos ir (ar) dujų) išteklių tyrimui ir (ar) naudojimui skirtus gręžinius;

2) į požeminius vandeninguosius sluoksnius tiesiogiai išleisti valytas ir nevalytas komunalines, gamybines ir paviršines nuotekas, radioaktyvias ir chemines medžiagas.

3. Visų grupių požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų 1-ojoje juostoje draudžiama bet kokia veikla, tiesiogiai nesusijusi su požeminio vandens paėmimu, gerinimu ir tiekimu.

4. Visų grupių požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų 2-ojoje juostoje draudžiama įrengti naujus požeminio vandens išteklių naudojimui skirtus gręžinius, išskyrus atvejus, kai viešasis geriamojo vandens tiekėjas neturi galimybės tiekti vandenį arba neužtikrina vartotojui tiekiamo vandens kokybės.

5. I grupės požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos 2-ojoje juostoje draudžiama:

1) gaminti, naudoti ir sandėliuoti pavojingas chemines medžiagas ir preparatus, išskyrus naudojamus geriamajam vandeniui ruošti;

2) įrengti pavojingųjų atliekų apdorojimo įrenginius ir sąvartynus.

6. II grupės požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos 2-ojoje juostoje draudžiama:

1) vykdyti šio straipsnio 5 punkte nurodytas veiklas;

2) statyti pastatus, neprijungtus prie komunalinių nuotekų šalinimo tinklų arba prie vietinių nuotekų šalinimo tinklų, pagal teisės aktų reikalavimus užtikrinančių lygiavertį komunaliniams nuotekų šalinimo tinklams aplinkos apsaugos lygį;

3) tręšti nuotekomis, nuotekų dumbliu, mėšlu, skystu mėšlu ir srutomis;

4) įrengti kapines, užkasti kritusius gyvulius;

5) įrengti mėšlo ir srutų kaupimo ir tvarkymo statinius ar įrenginius, nuotekų filtravimo sistemas, nuotekų dumblo kaupimo (kompostavimo) aikšteles, žaliųjų atliekų kompostavimo aikšteles;

6) įrengti užterštos žemės ir grunto valymo aikšteles;

7) įrengti naftos ir naftos produktų saugyklas.

7. III grupės požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos 2-ojoje juostoje draudžiama:

1) vykdyti 5 ir 6 punktuose nurodytas veiklas ir įrengti atliekų tvarkymo įrenginius;

2) įrengti nuotekų valymo įrenginius su išleistuvais į paviršinius vandenis;

3) įrengti karjerus.

8. II grupės požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos 3-iojoje juostoje 3a sektoriuje draudžiama vykdyti šio straipsnio 5 punkte nurodytas veiklas.

9. III grupės požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos 3-iojoje juostoje draudžiama vykdyti šio straipsnio 6 punkte nurodytas veiklas.

10. Požeminio vandens vandenvietės taršos apribojimo juostoje draudžiama vykdyti 4 dalyje ir 7 dalies 1 ir 3 punktuose nurodytas veiklas.

Siekiant apsaugoti ir užtikrinti vandenvietėse išgaunamo vandens kokybę bei apsisaugoti nuo išteklių naudojimo galimo neigiamos poveikio aplinkai kiekvienos vandenvietės, išgaunančios vidutiniškai daugiau kaip 10 m³ vandens per parą, ištekliai turi būti apriboti ir joms nustatytos apsaugos zonos.

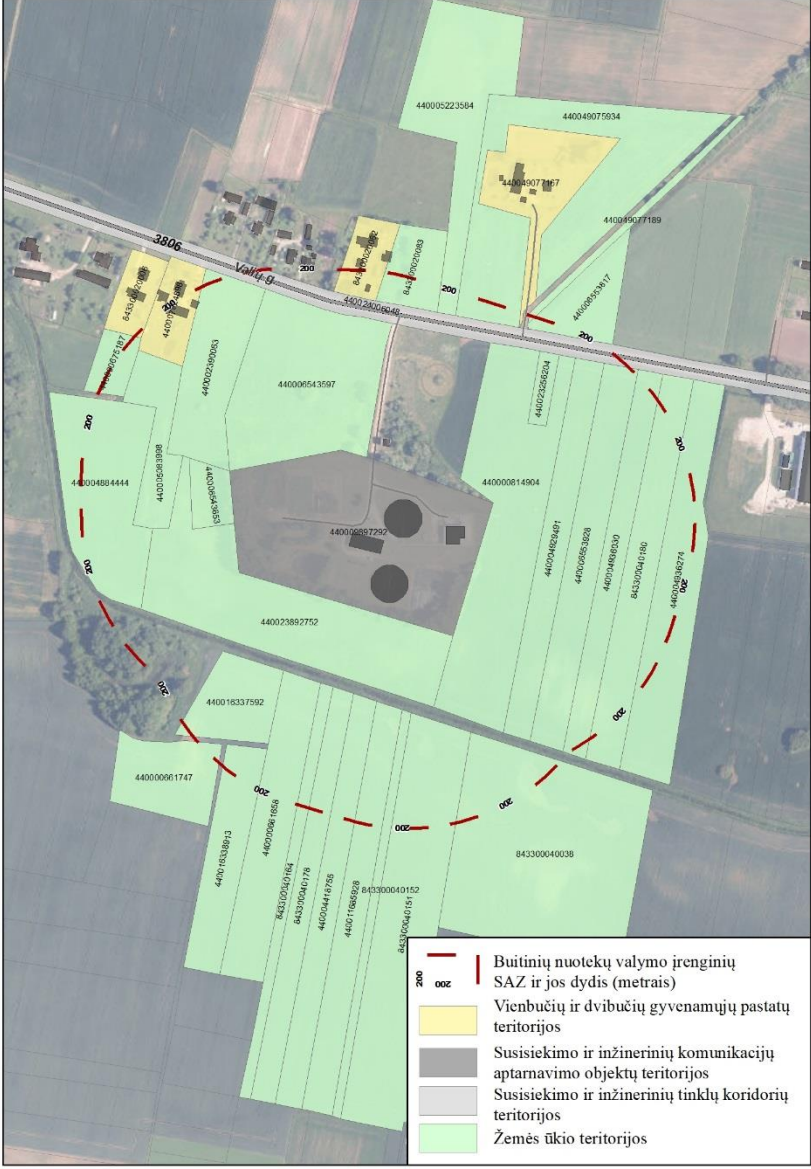
1.5. Nuotekų valymo įrenginių sanitarinės apsaugos zonos

Nuotekų valymo įrenginių sanitarinės apsaugos zonos numatomos atsižvelgiant į jų našumą bei įrenginių tipą vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 3 priedu (LRS 2019-06-06 Nr. XIII-2166).

Vadovaujantis Specialiosiomis žemės naudojimo sąlygomis, uždariems mechaninio ir (arba) biologinio ir (arba) cheminio nuotekų valymo įrenginiams, kurių našumas yra mažesnis kaip 5 tūkst. m³/parą, sanitarinė apsaugos zona nenustatoma. Atviriems mechaninio ir (arba) biologinio ir (arba) cheminio nuotekų valymo įrenginiams, kurių našumas mažesnis kaip 0,05 tūkst. m³/parą, sanitarinė apsaugos zona nenustatoma.

1.4. lentelė. Nuotekų valymo įrenginių sanitarinės apsaugos zonos

Nuotekų tvarkymo sistemos pav.	Pajėgumui m ³ /parą	Esamas įrenginių tipas/ Numatomas įrenginių tipas	SAZ plotis, m	SAZ plotis, ha
Šakių NVĮ	1267	Atviri mechaninio ir (arba) biologinio ir (arba) cheminio nuotekų valymo įrenginiai /	200*	25,11*

		Uždaro tipo mechaninio ir (arba) biologinio ir (arba) cheminio nuotekų valymo įrenginiai		
				
<i>*Pastaba: Nuotekų valymo įrenginių sanitarinės apsaugos zona buvo nustatyta kompleksinio teritorijų planavimo dokumentu (Šakių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimu), šiuo metu jos dydis yra 200 m (žr. schemą, rudas punktyras). Į SAZ patenka gyvenamosios paskirties teritorijos sklypai su esamais gyvenamais pastatais. Specialiojo plano koregavimu yra numatomas nuotekų valymo įrenginių rekonstravimas į uždaro tipo mechaninio ir (arba) biologinio ir (arba) cheminio nuotekų valymo įrenginius – SAZ nenustatomas (atsižvelgiant į esamą našumą bei planuojamą įrenginių tipą vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 3 priedu, LRS 2019-06-06 Nr. XIII-2166).</i>				
Lekėčių NVĮ	163	Uždari mechaninio ir (arba) biologinio ir (arba) cheminio nuotekų valymo įrenginiai	nenustatomas	nenustatomas
K. Naumiesčio NVĮ	131	Uždari mechaninio ir (arba) biologinio ir (arba) cheminio nuotekų valymo įrenginiai	nenustatomas	nenustatomas
Panoviai NVĮ	29	Uždari mechaninio ir (arba) biologinio ir (arba) cheminio nuotekų valymo įrenginiai	nenustatomas	nenustatomas
Baltrušių NVĮ	5	Uždari mechaninio ir (arba) biologinio ir (arba) cheminio nuotekų valymo įrenginiai	nenustatomas	nenustatomas

200
000

— Buitinių nuotekų valymo įrenginių
SAZ ir jos dydis (metrais)

— Vienbučių ir dviabučių gyvenamųjų pastatų
teritorijos

— Daugiabučių gyvenamųjų pastatų ir
bendrabičių teritorijos

— Visuomeninės paskirties teritorijos

— Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos

— Bendrojo naudojimo (miestų, miestelių ir
kaimų ar savivaldybių bendrojo naudojimo)
teritorijos

— Susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų
aptarnavimo objektų teritorijos

— Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių
teritorijos

— Žemės ūkio teritorijos

<i>Griškabūdžio NVĮ</i>	67	Uždari mechaninio ir (arba) biologinio ir (arba) cheminio nuotekų valymo įrenginiai	nenustatomas	nenustatomas
<i>Kidulių NVĮ</i>	37	Uždari mechaninio ir (arba) biologinio ir (arba) cheminio nuotekų valymo įrenginiai	nenustatomas	nenustatomas
<i>Plokščių NVĮ</i>	25	Uždari mechaninio ir (arba) biologinio ir (arba) cheminio nuotekų valymo įrenginiai	nenustatomas	nenustatomas
<i>Kriūkų NVĮ</i>	24	Uždari mechaninio ir (arba) biologinio ir (arba) cheminio nuotekų valymo įrenginiai	nenustatomas	nenustatomas
<i>Ilguvos NVĮ</i>	14	Atviri mechaninio ir (arba) biologinio ir (arba) cheminio nuotekų valymo įrenginiai	nenustatomas	nenustatomas
<i>Valiulių NVĮ</i>	6	Uždari mechaninio ir (arba) biologinio ir (arba) cheminio nuotekų valymo įrenginiai	nenustatomas	nenustatomas
<i>Gelgaudiškio NVĮ</i>	156	Uždari mechaninio ir (arba) biologinio ir (arba) cheminio nuotekų valymo įrenginiai	nenustatomas	nenustatomas

Ūkinę veiklą nuotekų valymo įrenginių apsaugos zonose reglamentuoja Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 106 straipsnis (LRS 2019-06-06 Nr. XIII-2166).

Specialiosios žemės naudojimo sąlygos nuotekų valymo įrenginių sanitarinės apsaugos zonose

Sanitarinės apsaugos zonose draudžiama:

- statyti sodo namus, gyvenamosios, viešbučių, kultūros paskirties pastatus, bendrojo ugdymo, profesinių, aukštųjų mokyklų, vaikų darželių, lopšelių mokslo paskirties pastatus, skirtus švietimo reikmėms, kitus mokslo paskirties pastatus, skirtus neformaliajam švietimui poilsio, gydymo, sporto ir religinės paskirties pastatus, specialiosios paskirties pastatus, susijusius su apgyvendinimu (kareivinių pastatus, kalėjimus, pataisos darbų kolonijas, tardymo izoliatorius);
- įrengti šios dalies 1 punkte nurodytos paskirties patalpas kitos paskirties statiniuose ir (ar) rekonstruojant arba remontuojant statinius;
- keisti statinių ir (ar) patalpų paskirtį į šios dalies 1 punkte nurodytą paskirtį;
- planuoti teritorijas rekreacijai ir šios dalies 1 punkte nurodytos paskirties objektų statybai, išskyrus atvejus, kai šie objektai naudojami tik ūkininko ar įmonės, vykdančios veiklą sanitarinės apsaugos zonose leistinos paskirties pastatuose (patalpose), ūkinės veiklos ir (ar) darbuotojų saugos ir sveikatos reikmėms.

1.6. Specialiojo plano koregavimo sprendinių įgyvendinimas, finansavimas

Pagrindinis geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo finansavimo šaltinis – abonentų ir vartotojų lėšos, sumokėtos už suteiktas geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugas. Papildomi geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo finansavimo šaltiniai gali būti:

- kreditai geriamojo vandens tiekimui ir nuotekų tvarkymui finansuoti;

- Europos Sąjungos fondų lėšos;
- valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšos;
- užsienio šalių, tarptautinių organizacijų, finansinių institucijų ir Lietuvos Respublikos asmenų tiksliniai įnašai ir kitos teisės aktų nustatyta tvarka gautos lėšos;
- infrastruktūros plėtros fondai.

Viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijose, priklausomai nuo finansinių galimybių, vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra numatoma vystyti etapais. Plėtros etapų detalizavimas pateiktas Ekonominio ir aplinkosauginio vertinimo ataskaitoje.

Etapas	Įgyvendinimo laikotarpis	Preliminarios investicijos, Eur.
I	Iki 2027 m.	2.125.418,0
II	Iki 2037 m.	8.090.821,20
III	Po 2037 m.	4.144.359,0

Šakių rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano koregavimo sprendiniais nustatomos:

- viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijos;
- perspektyvinės viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijos.

GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO INFRASTRUKTŪROS VYSTYMAS. Plano sprendinių įgyvendinimo laikotarpiu galimas plėtros etapų bei prioriteto tvarkos keitimas atsižvelgiant į vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtros poreikį ir būtinumą. Visais atvejais geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklų plėtra turi būti paremta ekonomiškumo principu, t.y. įrengiant centralizuotus geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklus vienam GE turi tekti ne daugiau kaip po 15 m gatvių tinklų (neskaičiuojant įvadų) arba vienam ūkiui reikėtų įrengti ne daugiau kaip po 45 m gatvių tinklų (neskaičiuojant įvadų)).

Viešojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijoms teikiami principiniai tinklų plėtros sprendiniai (inžinerinės infrastruktūros plėtros koridoriai), neatsižvelgiant į apsaugos zonas, norminių atstumų iki sklypų ribų išlaikymą. Konkretūs tinklų plėtros sprendiniai turi būti detalizuojami techniniais projektais, atsižvelgiant į specifinius teritorijų požymius, tinklų diametrai nustatomi skaičiuojant pagal faktą.

Perspektyvinėms viešojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijoms inžinerinės infrastruktūros sprendiniai nustatomi žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentais ar techniniais projektais.

Projektuojant geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklus (techninio projekto rengimo metu) būtina vadovautis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo reikalavimais dėl apsaugos zonų nustatymo.

Sodininkų bendrijose inžinerinės infrastruktūros (tame tarpe ir vandentvarkos infrastruktūra) plėtra vykdoma tik bendru sodininkų bendrijos narių sutarimu. Inžinerinės infrastruktūros plėtros projektų rengimą bei jų įgyvendinimą vykdo sodininkų bendrijos valdyba

gavus sodininkų bendrijos narių pritarimą. Vandentiekio ir nuotekų tvarkymo tinklų plėtra turi būti detalizuojama techniniais projektais.

1.7. Sprendinių įgyvendinimas nustatytose viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijose

VIEŠOJO GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO TERITORIJOSE vystoma centralizuotoji geriamojo vandens tiekimo sistema (VGVTNT nuosavybės teise priklausanti ar kitaip valdoma arba naudojama vamzdynų sistema, kuria tiekiamas geriamasis vanduo miestams, miesteliams, kaimams) bei centralizuotoji nuotekų surinkimo sistema (VGVTNT nuosavybės teise priklausanti ar kitaip valdoma arba naudojama vamzdynų sistema, į kurią patenkančios nuotekos nukreipiamos į miestų, miestelių, kaimų nuotekų valymo įrenginius).

Specialiojo plano koregavimo sprendiniais yra numatoma, jeigu viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijoje yra nutiesti/suprojektuoti centralizuoti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklai, žemės sklypų savininkai, kurių sklypai ribojasi su esamu/suprojektuotu centralizuotu tinklu, privalo prisijungti/numatyti prisijungimą prie suprojektuotų centralizuotų tinklų.

Ten, kur jau yra išvystyta viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra, naujai organizuojamas individualus vandens išgavimas ir individualus nuotekų tvarkymas negalimas. Viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijoje individualus vandens išgavimas ir/ar individualus nuotekų tvarkymas galimas tik šiais atvejais:

1) jeigu individualus vandens išgavimas ir (arba) individualus nuotekų šalinimas yra numatytas šiame geriamo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plane;

2) jeigu individualus vandens išgavimas ir (arba) individualus nuotekų šalinimas buvo taikomas iki viešojo vandens tiekimo teritorijos nustatymo ir šis individualus vandens išgavimas ir (arba) individualus nuotekų šalinimas atitinka LR teisės aktuose nustatytus reikalavimus;

3) kaip laikiną vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sprendimą (kol neįrengta planuojama infrastruktūra).

Teritorijose nepatenkančiose į viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijas (tame tarpe ir perspektyvinėse viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijose) taikomas individualus vandens išgavimas ir (arba) individualus nuotekų šalinimas atitinkantis LR teisės aktuose nustatytus reikalavimus.

Teritorijose, kuriose iki šio specialiojo plano koregavimo rengimo pradžios buvo parengti detalieji planai ar kiti projektai, kuriuose buvo suplanuotas kvartalinis užstatymas, nauji vartotojai gali jungtis prie esamos kvartalinės individualios vandens išgavimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros, jeigu: ši infrastruktūra atitinka teisės aktų nustatytus geriamojo vandens ir nuotekų tvarkymo reikalavimus; Tačiau, jeigu išduotose sąlygose ir pasirašytose sutartyse kvartalinei ir individualiai vandens išgavimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros statybai buvo numatyta, kad pastačius centralizuotus tinklus, statinius būtina perjungti prie centralizuotų tinklų, šias sąlygas būtina vykdyti.

PERSPEKTYVINĖS VIEŠOJO GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO TERITORIJOS, tai teritorijos, kurios šiuo metu nepriskiriamos viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijai, tačiau realizavus kompleksinių teritorijų planavimo sprendinius, numatomos plėtoti tam tikra tvarka, siekiant jas įtraukti į viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritoriją. Vystymo laikotarpiu, kol dar teritorija nėra priskirta viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijai, vystytinoje teritorijoje taikomas numatomas reglamentas individualiam vandens išgavimui ir nuotekų tvarkymui (su sąlyga atvedus centralizuotą nuotakyną iki turto ribos artimiausio taško, per teisės aktais nustatytą terminą nuo VGVNTT pranešimo apie galimybę objektą prijungti prie centralizuotojo nuotakyno išsiuntimo registruotu laišku ar įteikimo dienos, objekto savininkas ar teisėtas jo valdytojas privalo savo valdomame sklype įrengtus tinklus prijungti prie centralizuotojo nuotakyno, jeigu kiti LR teisės aktai nenustato kitaip). Perspektyvinėse viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijose, statant naujus kvartalus (ne mažiau kaip 50 asmenų), jų teritorijos turi būti įtrauktos į šalia pažymėtas centralizuotas geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo teritorijas.

1.8. Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įteisinimo tvarka

Vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo (LRS 2019-06-06 Nr. XIII-2166) 7 straipsnio „Žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio rašytinis sutikimas dėl šiame įstatyme nurodytos teritorijos (teritorijų) nustatymo“ 3 punktu:

„Žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas neprivalomas, kai, tenkinant viešąjį interesą, šiame įstatyme nurodytos teritorijos nustatomos teritorijų planavimo dokumentuose ar žemės valdos projektuose arba šių teritorijų planus, žemėlapius ir (ar) schemas įstatymų, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka patvirtina Vyriausybė, įstatymų ar Vyriausybės įgaliota institucija nerengiant teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto šiais atvejais: <...> 6) branduolinės energetikos objektams, magistraliniams dujotiekams ir naftotiekams (produktotiekams), elektros energijos perdavimo tinklams, viešajai geležinkelų infrastruktūrai, valstybei ar savivaldybei priklausantiems keliams; savivaldybėms ir (ar) viešojo geriamojo vandens tiekėjui (VGVNTT) ir nuotekų tvarkytojui nuosavybės teise priklausančiai ar kitaip valdomai arba naudojamai geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrai ir požeminio vandens vandenvietėms <...>“.

Žyma apie naujai nustatytas ir (ar) pasikeitusias (panaikintas) šiame įstatyme nurodytas teritorijas

- Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro įstatymų nustatyta tvarka pateikiamas pranešimas apie naujai nustatytas ir (ar) pasikeitusias (panaikintas) šiame įstatyme nurodytas teritorijas kartu su Nekilnojamojo turto kadastro nuostatuose nurodytais nustatytų teritorijų erdviniais duomenimis ir į šias teritorijas patenkančių arba nebepatenkančių (kai pasikeitė ar buvo panaikinta anksčiau nustatyta ta pati teritorija) Nekilnojamojo turto registre įregistruotų žemės sklypų unikaliais numeriais. Šio

pranešimo pagrindu Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro tvarkytojas žemės sklypo registro įrašė padaro atitinkamą žymą apie naujai nustatytas ir (ar) pasikeitusias (panaikintas) šiame įstatyme nurodytas teritorijas ir pranešime nurodytu adresu informuoja šio pranešimo pateikėją apie žymos padarymą;

- Pranešimą pateikia asmuo, suinteresuotas ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios nustatytos šiame įstatyme nurodytos teritorijos, vykdymu, o kai tokio nėra, – teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto organizatorius arba, kai tenkinant viešąjį interesą, šiame įstatyme nurodytų teritorijų planus, žemėlapius ir (ar) schemas tvirtina Vyriausybė, įstatymų ar Vyriausybės įgaliota institucija, – įstatymų ar ministro (pagal pavestas valdymo sritis) įgaliota institucija;
- Kai nurodytos teritorijos nustatomos teritorijų planavimo dokumentu, pranešimas pateikiamas per 10 darbo dienų nuo teritorijų planavimo dokumento įsigaliojimo dienos.

Nustatytų teritorijų įrašymas į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą

- Registruojant naujus žemės sklypus, suformuotus pagal patvirtintus teritorijų planavimo dokumentus ir (ar) žemės valdos projektus (teritorijose, kuriose iki teritorijų planavimo dokumentų ar žemės valdos projektų patvirtinimo nebuvo suformuoti žemės sklypai), nustatytos teritorijos, jeigu į jas patenka naujai suformuotas žemės sklypas (jo dalis), įrašomos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą;
- Nekilnojamojo turto registre įregistruotam žemės sklypui (jo daliai) patekus į nustatytas teritorijas, šios teritorijos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą įrašomos keičiant žemės sklypo kadastro duomenis. Žemės sklypo kadastro duomenys keičiami ir šių duomenų pakeitimai į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą įrašomi Vyriausybės patvirtintuose Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatuose nustatyta tvarka ir sąlygomis pateikus Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui prašymą įrašyti nurodytas teritorijas į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą;
- Jeigu formuojant žemės sklypą (teritorijose, kuriose iki teritorijų planavimo dokumentų ar žemės valdos projektų patvirtinimo nebuvo suformuoti žemės sklypai), šiame įstatyme nurodytos teritorijos, į kurias pateko šis žemės sklypas (jo dalis), formuojamoje nekilnojamojo daikto kadastro duomenų byloje nebuvo nurodytos ir (ar) įrašytos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą, šių žemės sklypo kadastro duomenų – nurodytų teritorijų – įrašymą į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą Nekilnojamojo turto kadastro nuostatuose nustatyta tvarka organizuoja Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos teritorinio padalinio vadovas. Per 20 darbo dienų nuo asmens, suinteresuoto ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios turėjo būti nustatytos šiame įstatyme nurodytos teritorijos, vykdymu, prašymo pateikimo dienos Nacionalinės žemės tarnybos teritorinio padalinio vadovas Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui pateikia nurodytą pranešimą arba motyvuotai atsisako organizuoti šių teritorijų įrašymą į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą (kai objekto, dėl kurio žemės sklypo formavimo metu šiam žemės sklypui turėjo būti taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nebėra). Šioje dalyje nurodytu atveju šiame įstatyme nurodytų teritorijų erdviniai duomenys pateikiami Nekilnojamojo turto kadastro ir

Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui kartu su prašymu ir kitais Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro nuostatuose nurodytais dokumentais. Žemės sklypo, kuris patenka į šioje dalyje nurodytas teritorijas, savininkas, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinis apie keičiamus žemės sklypo kadastro duomenis informuojamas Nekilnojamojo turto kadastro nuostatuose nustatyta tvarka.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo pradžia

- Specialiosios žemės naudojimo sąlygos žemės sklypui (jo daliai), naujai suformuotam pagal patvirtintus teritorijų planavimo dokumentus ir (ar) žemės valdos projektus (teritorijose, kuriose iki teritorijų planavimo dokumentų ar žemės valdos projektų patvirtinimo nebuvo suformuoti žemės sklypai), taikomos nuo nurodytų teritorijų įrašymo į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą dienos;
- Specialiosios žemės naudojimo sąlygos Nekilnojamojo turto registre įregistruotam žemės sklypui (jo daliai) taikomos nuo žymos apie nustatytas teritorijas žemės sklypo registro įrašė padarymo dienos;
- Teritorijose, kuriose nesuformuoti žemės sklypai, specialiosios žemės naudojimo sąlygos nustatytose šiame įstatyme nurodytose teritorijose taikomos nuo teritorijų planavimo dokumento įsigaliojimo ar patvirtinimo dienos.

Informavimas apie nurodytas teritorijas nustatytas tenkinant viešąjį interesą

- Kai nurodytos teritorijos nustatytos tenkinant viešąjį interesą, asmuo, suinteresuotas ūkinės veiklos, dėl kurios nustatytos šios teritorijos, vykdymu, o kai tokio nėra, – teritorijų planavimo dokumento organizatorius per 15 darbo dienų nuo teritorijų planavimo dokumento įsigaliojimo dienos raštu (siunčiant paštu), praneša žemės sklypo, kuriame numatoma taikyti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, savininkui, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinui, taip pat fiziniam ar juridiniam asmeniui arba kitai organizacijai ar jų padaliniams, naudojantiems žemę pagal Nekilnojamojo turto registre įregistruotą sutartį, ir (ar) šioje nustatytoje teritorijoje esančių Nekilnojamojo turto registre įregistruotų nekilnojamųjų daiktų savininkams ar patikėtiniams jų deklaruotos gyvenamosios vietos ar buveinės adresu, nurodydamas konkrečias nustatytas šiame įstatyme nurodytas teritorijas ir jose taikytinas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas (arba pateikia nuorodą, kur su jomis galima susipažinti) ir sprendimą, kuriuo buvo patvirtintas teritorijų planavimo dokumentas;
- Tuo pačiu raštu informuojama apie teisę kreiptis į konkretų subjektą (nurodant jo pavadinimą, juridinio asmens arba kitos organizacijos ar jų padalinių kodą, buveinę, kontaktinius duomenis arba fizinio asmens vardą, pavardę, deklaruotą gyvenamąją vietą, kontaktinius duomenis) dėl kompensacijos sumokėjimo.

2. AGLOMERACIJOS NUSTATYMAS

2.1. Aglomeracijos nustatymo tvarka

Vadovaujantis LR geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo nuostatomis bei geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklių (LR Aplinkos ministro 2006.12.29 įsakymas Nr. D1-636, su vėlesniais pakeitimais) 2 priedo „Aglomeracijų ribų nustatymo metodika“ nuostatomis į aglomeracijas įtraukiamos teritorijos, kurios turi didesnę kaip 2000 gyventojų ekvivalentą (GE). Aglomeracijų nustatymo tvarka:

- nustatomos urbanizuotos ir/ar prioritetinės plėtros teritorijos, vadovaujantis bendraisiais planais ar kitais teritorijų planavimo dokumentais;
- į aglomeraciją įtraukiamos teritorijos, kuriose jau išvystyta nuotekų surinkimo infrastruktūra, įskaitant teritorijas, kurių nuotekų surinkimo infrastruktūra prijungta prie aglomeracijos nuotekų surinkimo sistemos;
- į aglomeraciją įtraukiamos teritorijos, kuriose gyventojų tankis yra didesnis kaip 25 gyv./ha;
- į aglomeracijų teritorijas gali būti įtrauktos mažo gyventojų tankio (15-25 gyv./ha) teritorijos jei jos tenkina 3000 eurų vieno gyventojo prijungimo kriterijų;
- į aglomeracijos teritoriją gali būti įtrauktos teritorijos, kuriose nuotekos tvarkomos individualiai, tačiau negali būti didesnis kaip 2 proc. nuo visų aglomeracijoje susidarantių nuotekų taršos kiekio ir negali būti didesnis kaip 2 000 gyventojų ekvivalento;
- teritorijos, kuriose gyventojų tankumas nepakankamas, t.y. jose gyvenančių žmonių skaičius mažesnis nei 15 gyv./ha, nepriskirtinos aglomeracijoms;
- kai vertinamoje teritorijoje susidaro mažiau kaip 10 000 gyventojų ekvivalento atitinkanti tarša, į vieną aglomeraciją gali būti sujungiamos apgyvendintos teritorijos, viena nuo kitos esančios ne didesniu kaip 150 m. atstumu;
- kai vertinamoje teritorijoje susidaro daugiau kaip 10 000 gyventojų ekvivalento atitinkanti tarša, į vieną aglomeraciją gali būti sujungiamos apgyvendintos teritorijos, viena nuo kitos esančios ne didesniu kaip 250 m. atstumu;

Duomenys aglomeracijos ribų nustatymui:

- aglomeracijos teritorijoje, viename hektare gyvenančių žmonių skaičius apskaičiuojamas viename hektare esančių būstų skaičių dauginant iš vidutinio namų ūkio dydžio, tai yra 2;
- teritorijose, kuriose gyventojų skaičius yra 15-25 gyv./ha, taikomas 3000 eurų vieno gyventojo prijungimo kriterijus;
- buitinių nuotekų tinklų iš PVC vamzdžių 1 km kaina – 178,03 tūkst. eurai be PVM (darbų sudėtis: smėlio pagrindo įrengimas, vamzdžių montavimas, šulinių ir liukų montavimas ir rodyklių pastatymas), Vandentiekio tinklai iš PVC vamzdžių 1 km kaina – 108,18 tūkst. eurai be PVM)*;
- sąlyginės buitinio vandens vartojimo normos: Šakiai – 180 l/d. gyv. (IV kat.), K. Naumiestis 170 l/d. gyv. (V kat.), likusiose gyvenamosiose teritorijose – 160 l/d. gyv. (VI) **.

* 2019 m. spalio mėn. „Sustambinti statybos darbų kainų apskaičiavimai“

**** Lietuvos Respublikos normos „Vandens vartojimo normos RSN 26-90“**

2.2. Aglomeracijos apimties nustatymas

Pagal geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklių 2 priedą, į aglomeracijos ribas įtraukiamos teritorijos, kuriose jau yra išvystyta nuotekų surinkimo infrastruktūra, įskaitant teritorijas, kurių nuotekų surinkimo infrastruktūra prijungta prie aglomeracijos nuotekų surinkimo sistemos. Vadovaujantis LR geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo bei taisyklių nuostatomis buvo atliktas pagrindinių urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų turinčių išvystytą nuotekų surinkimo infrastruktūrą vertinimas, siekiant identifikuoti teritorijas, kuriose susidaro ar gali susidaryti 2000 ir daugiau gyventojų ekvivalentą atitinkanti tarša (žr. žemiau esančią lentelę).

2.1. lentelė. Centralizuotomis nuotekų tvarkymo paslaugomis aprūpinamos gyvenamosios teritorijos turinčios 1000 ir daugiau gyventojų.

Gyvenamosios teritorijos turinčios 1000 ir daugiau gyventojų	Gyventojų skaičius, 2020 m.	Gyventojų ekvivalentas, pagal gyventojų skaičių (GE)*
Šakių m.	5400	5670
K. Naumiesčio m.	1539	1616
Lukšių mst.	1360	1428
Gelgaudiškio mst.	1664	1747

* Gyventojų ekvivalentas apskaičiuotas nuo bendro gyvenamojoje teritorijoje esančio gyventojų skaičiaus, nevertinant gyventojų tankio, infrastruktūros išvystymo.

Vadovaujantis atlikta analize bei geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklių nuostatomis, Šakių rajone nustatoma viena aglomeracijos teritorija (Šakių m.), kurioje susidaro 2000 ir daugiau gyventojų ekvivalentą atitinkanti tarša. Likusiose teritorijose gyventojų ekvivalentą atitinkanti tarša nesiekia 2000 todėl jų įtraukimas į aglomeraciją nagrinėjamas nėra.

2.3. Šakių aglomeracijos ribų nustatymas

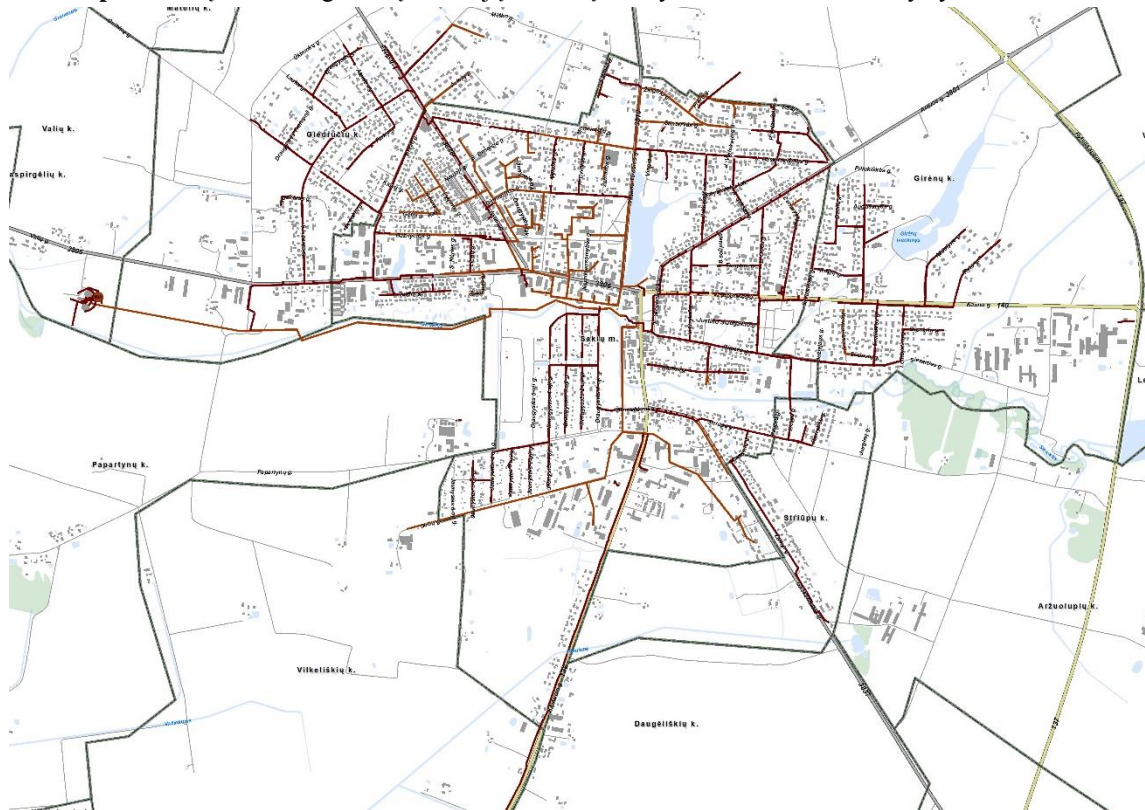
Vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklių (LR Aplinkos ministro 2006.12.29 įsakymas Nr. D1-636, su vėlesniais pakeitimais) 2 priedo „Aglomeracijų ribų nustatymo metodika“ nuostatomis į aglomeracijas įtraukiamos teritorijos, kurios tenkina šiuos kriterijus:

- į aglomeraciją įtraukiamos teritorijos, kuriose jau išvystyta centralizuota nuotekų surinkimo infrastruktūra;
- į aglomeraciją įtraukiamos teritorijos, kuriose gyventojų tankis yra didesnis kaip 25 gyv./ha. Taip pat į aglomeracijos ribas įtraukiamos teritorijos, kuriose gyventojų tankis sudaro 15-25 gyv./ha, tačiau tik tuo atveju, kai prijungimo prie nuotekų sistemos investicijų suma neviršija 3000 eurų vienam gyventojui;
- į aglomeracijos teritoriją gali būti įtrauktos teritorijos, kuriose nuotekos tvarkomos individualiai, tačiau negali būti didesnis kaip 2 proc. nuo visų aglomeracijoje susidarančių nuotekų taršos kiekio ir negali būti didesnis kaip 2 000 gyventojų ekvivalento;
- teritorijose, kuriose gyventojų tankumas nepakankamas, t. y. jose gyvenančių žmonių skaičius mažesnis nei 15 gyv./ha, nepriskirtinos aglomeracijoms;

- į aglomeracijas įtraukiamos urbanizuojamos teritorijos, kurias numatoma vystyti 10 metų laikotarpyje.

UAB „Šakių vandenys“ duomenimis, centralizuota nuotekų surinkimo sistema apima visą Šakių miestą ir dalį priemiestinių urbanizuotų teritorijų (žr. žemiau esantį paveikslą).

2.1. pav. Šakių miesto ir gretimų teritorijų nuotekų tvarkymo infrastruktūros išvystymo schema

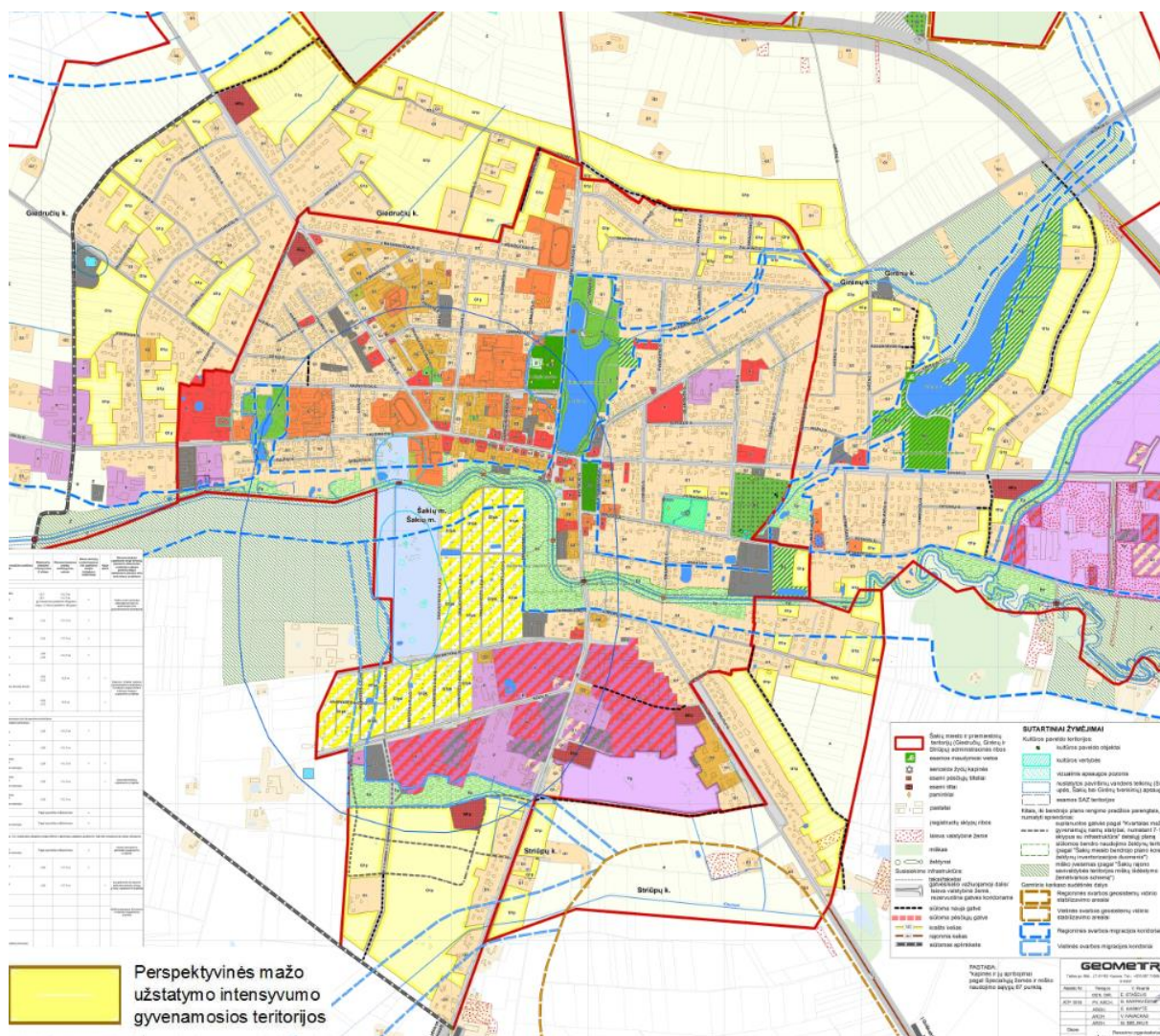
Vertinat gyventojų tankio pasiskirstymą teritorijoje matyti, matyti kad tankiausiai apgyvendinta yra Šakių miesto centrinė ir šiaurės rytinė dalis, kur gyventojų skaičius yra didesnis kaip 25 gyv./ha. Tolstant į miesto pakraščius formuojasi mažo užstatymo intensyvumo teritorijos, kuriose gyventojų skaičius sudaro apie 15-25 gyv./ha. Miesto periferinėje zonoje gyventojų skaičius nesiekia 15 gyv./ha (žr. žemiau esantį paveikslą).

[illegible]

Teritorijos, kuriose gyventojų skaičius yra mažesnis kaip 15 gyv./ha ir neturi išvystytos bendros su Šakių miestu vandentvarkos infrastruktūros į aglomeracijos ribas įtraukiamos nėra.

Vadovaujantis Infostatybos svetainėje pateikta informacija nuo 2015 m. iki dabar Šakių mieste, Giedručių, Girėnų ir Išdagų k. buvo išduoti 39 statybos leidimai statyti naują gyvenamosios paskirties statinį (statinio paskirtis – gyvenamoji (vieno-trijų butų pastatai).

36

2.3. pav. Šakių miesto su priemiesčiais bendrojo plano su GIS sistema koregavimo pagrindinio brėžinio fragmentas.

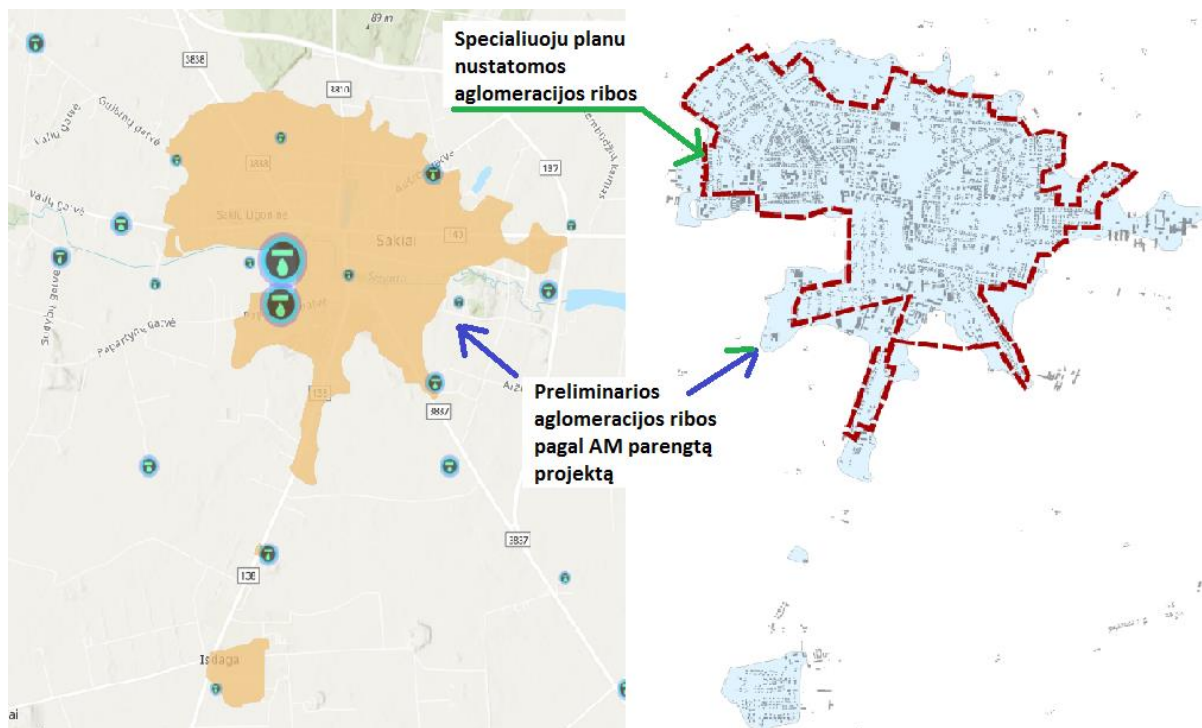
Nustatant aglomeracijos ribas buvo įvertinti Aplinkos ministerijos parengto projekto „Preliminari individualių nuotekų tvarkymo sistemų ir individualių gręžinių požeminiame vandeniui išgauti inventorizacija ir preliminarų aglomeracijos nustatymo“ sprendiniai (žr. žemiau esantį paveikslą).

Įvertinus tai, kad Aplinkos ministerijos parengtame projekte yra pateiktos tik preliminaros aglomeracijų ribos, specialiojo plano koregavimo rengėjas konkretizavo ir nustatė tikslas Šakių miesto ir jo prieigų aglomeracijos ribas, atsižvelgiant Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklių 2 priedo nuostatose nurodytus vertinimo kriterijus.

Žemiau esančiame paveiksle pažymėtos teritorijos (pagal AM parengtą projektą) į Šakių aglomeracijos ribas įtrauktos nebuvo, nes:

- pagal miesto bendrojo plano sprendinius, teritorijos patenka į gyvenamosios mažo užstatymo intensyvumo teritorijas, kurio iki šiol nėra įsisavintos;
- teritorijos neturi kompaktiško užstatymo;
- žemas gyventojų tankio rodiklis (<15 gyv./ha);

- nėra įrengtos ir artimiausiu metu nenumatoma centralizuotos vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra (žr. sprendinių brėžinį);
- teritorijos įsisavinimas (10 metų laikotarpiu) mažai tikėtinas;
- gyventojų demografiniai rodikliai yra neigiami (fiksuojamas 2 proc. metinis gyventojų skaičiaus mažėjimas).

2.4. pav. Projekto „Preliminari individualių nuotekų tvarkymo sistemų ir individualių gręžinių požeminiam vandeniui išgauti inventorizacija ir preliminarinių aglomeracijos nustatymo“ sprendinių sąsaja su koreguojamo specialiojo plano sprendiniais.

Specialiojo plano koregavimu, siūlomoje nustatyti aglomeracijoje, centralizuotos nuotekų tvarkymo paslaugos teikiamos apie 98 proc. gyventojų. Prisijungusių/neprijungusių prie centralizuotos nuotekų tvarkymo sistemos gyventojų skaičius:

Gyventojų skaičius aglomeracijos ribose	Prisijungusių prie centralizuotos nuotekų sistemos gyventojų skaičius, vnt.			Individualus nuotekų tvarkymas, gyventojų skaičius, vnt.		
	vnt.	proc.	gyv. ekv.	vnt.	proc.	gyv. ekv.
6286	6168	98,2	6476	118	1,8	124

Šakių aglomeracijos ribose, individualiai tvarkomų nuotekų taršos kiekis, išreikštas gyventojų ekvivalentu sudaro iki 2 proc., t.y. neviršija 2 proc. nuo visų aglomeracijoje susidarančių nuotekų taršos kiekio, tai atitinka Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklių nuostatų reikalavimus „aglomeracijų ribose individualiai tvarkomų nuotekų taršos kiekis, išreikštas gyventojų ekvivalentu, negali būti didesnis kaip 2% nuo visų aglomeracijoje susidarančių nuotekų taršos kiekio ir negali būti didesnis kaip 2 000 gyventojų ekvivalento“. Nepaisant to, kad esama situacija atitinka teisės aktų nuostatų reikalavimus, siūlome perspektyvoje palaipsniui prijungti likusius gyventojus prie esamos centralizuotos vandentvarkos sistemos.

Šakių aglomeracijos ribose yra išvystyta visa reikalinga vandentvarkos inžinerinė infrastruktūra būtina užtikrinti, kad visi gyventojai gautų saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį ir nuotekų tvarkymo paslaugas. Esamos vandentvarkos infrastruktūros pajėgumai yra pakankami ir optimalūs, aplinkosauginiai reikalavimai tenkinami, todėl nauja infrastruktūra planuojama nėra.

Vadovaujantis LR geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo nuostatomis, individualus nuotekų tvarkymas turi užtikrinti nuotekų išvalymą iki toje aglomeracijoje, viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo taršos leidimuose arba taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimuose nustatytų keliamų reikalavimų. Reikalavimas individualiuose nuotekų tvarkymo įrenginiuose užtikrinti nuotekų išvalymą iki toje aglomeracijoje, viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo taršos leidimuose arba taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimuose nustatytų keliamų reikalavimų netaikomas, jei nustatoma, kad į Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius miestų nuotekų valymo įrenginius patenkančiose nuotekose bendras fosforo kiekis ir bendras azoto kiekis sumažinamas bent po 75 procentus.

Aglomeracijos teritorijoje esančios infrastruktūros plėtros prioritetinės kryptys, finansavimas

Viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros prioritetinės kryptys aglomeracijos teritorijoje turi būti nukreiptos į esamos infrastruktūros modernizaciją ir naujų vartotojų prijungimą.

Priklausomai nuo finansinių galimybių, centralizuoto geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra aglomeracijos teritorijoje gali būti vystoma etapais/prioritetais:

1. inventorizuoti ir įregistruoti visus esamus vandentiekio ir nuotekų tinklus, įvertinti jų būklę ir esant poreikiui juos renovuoti arba pakeisti naujais;
2. geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra, kuri nuosavybės teise priklauso kitiems asmenims ir yra reikalinga bei tinkama viešajam geriamojo vandens tiekimui ar nuotekų tvarkymui, turi būti savivaldybės institucijos iniciatyva perduodama savivaldybei arba viešajam geriamojo vandens tiekėjui vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų išpirkimo tvarkos apraše nustatyta tvarka;
3. prijungti iki šiol neprisijungusius vartotojus prie vandentvarkos sistemos.

Pagrindinis geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros/modernizavimo finansavimo šaltinis ir toliau išliks savivaldybių bei viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo biudžetų lėšos. Kaip papildomi infrastruktūros plėtros finansavimo šaltiniai gali būti:

- Europos Sąjungos fondų lėšos skirtos vandentvarkos infrastruktūros plėtrai ar jos renovacijai/modernizacijai;
- valstybės parama vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtrai/modernizacijai;
- kreditai geriamojo vandens tiekimui ir nuotekų tvarkymui finansuoti;
- privačios lėšos.

Šakių aglomeracijos ribose yra išvystyta visa reikalinga vandentvarkos inžinerinė infrastruktūra būtina užtikrinti, kad visi gyventojai gautų saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį ir nuotekų tvarkymo paslaugas. Esamos vandentvarkos infrastruktūros pajėgumai yra pakankami ir optimalūs, aplinkosauginiai reikalavimai tenkinami, todėl nauja infrastruktūra planuojama nėra. Naujų priemiestinių teritorijų (turinčių daugiau kaip 15 gyv./ha) prijungimas prie nustatytos aglomeracijos, nenumatomas dėl per mažo gyventojų tankio. Atsižvelgiant į išdėstytas aplinkybes bei į tai, kad siūlomoje aglomeracijoje jau yra išvystyta vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra ir aptarnaujama apie 98 proc. aglomeracijos teritorijos gyventojų (kas atitinka Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklių nuostatų reikalavimus), specialiojo plano koregavimo apimtyje nauja inžinerinė infrastruktūra ir su ja susiję galimi techniniai sprendimai, aplinkosauginis vertinimas bei ekonominiai skaičiavimai, aglomeracijos teritorijoje, atliekami nėra.

Siūloma aglomeracijos riba pilna apimtimi patenka į viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritoriją.

Vadovaujantis atliktos analizės rezultatais bei aglomeracijos ribų nustatymo kriterijais, siūloma nustatyti Šakių aglomeraciją, kurioje susidaro 6600 gyventojų ekvivalentą atitinkanti tarša. Siūlomos aglomeracijos ribos pateiktos sprendinių brėžinyje.

3. EKONOMINIS VERTINIMAS

Įvertinus esamą situaciją, teritorijų užstatymo intensyvumą, gyventojų skaičių matyti, kad ne visose Šakių rajono gyvenamosiose vietovėse yra ekonomiškai tikslinga vystyti centralizuotojo geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo sistemas. Siekiant įgyvendinti Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 12 straipsnio 2 punkto nuostatas, viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijose, kuriose nėra centralizuotosios geriamojo vandens tiekimo ir (ar) nuotekų tvarkymo infrastruktūros ir nenumatoma jų plėtra, tokiu atveju gyventojai gali individualiai apsirūpinti geriamuoju vandeniu ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas.

Pagrindiniai kriterijai, kuriais vadovaujantis buvo nustatytos potencialios viešojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijos bei numatytas jų aptarnavimo būdas:

- 1) geriamuoju vandeniu aprūpinama ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugos teikiamos ne mažiau kaip 50 asmenų, deklaravusių gyvenamąją vietą šioje vietovėje;
- 2) yra savivaldybei arba savivaldybės valdomai įmonei priklausanti naudoti tinkama geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūra;
- 3) teritorijų planavimo dokumentuose nustatytos urbanizuotos ir (arba) urbanizuojamos teritorijos;
- 4) vidutinės vienam gyventojui tenkančios prijungimo prie centralizuotų nuotekų surinkimo tinklų išlaidos iki 3000 eur;
- 5) viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijos, esančios viena nuo kitos ne didesniu kaip 5 km atstumu, gali būti sujungiamos į vieną viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritoriją;
- 6) atskirosios ar individualiosios nuotekų tvarkymo sistemos turi būti įrengiamos, kai vienam GE reikėtų įrengti daugiau kaip po 15 m gatvių tinklų (neskaičiuojant įvadų) arba vienam butui reikėtų įrengti daugiau kaip po 45 m gatvių tinklų (neskaičiuojant įvadų) ir (arba) vidutinis atstumas tarp įvadų būtų didesnis kaip 45 m;
- 7) buitinių nuotekų tinklų iš PVC vamzdžių 1 km kaina – 178,03 tūkst. eurai (darbų sudėtis: smėlio pagrindo įrengimas, vamzdžių montavimas, šulinių ir liukų montavimas ir rodyklių pastatymas), Vandentiekio tinklai iš PVC vamzdžių 1 km kaina – 108,18 tūkst. eurai (2019 m. spalio mėn. „Sustambinti statybos darbų kainų apskaičiavimai“);
- 8) sąlyginės buitinio vandens vartojimo normos: Šakiai – 180 l/d. gyv. (IV kat.), K. Naumiestis 170 l/d. gyv. (V kat.), likusiose gyvenamosiose teritorijose – 160 l/d. gyv. (VI) (Lietuvos Respublikos normos „Vandens vartojimo normos RSN 26-90“);
- 9) vidutinė geriamojo vandens gerinimo įrenginių įrengimo kaina 30-60 tūkst. eur.;
- 10) vidutinė nuotekų valymo įrenginių įrengimo kainą 7,5 tūkst./m³;
- 11) vidutinė nuotekų valymo įrenginių rekonstravimo kaina 50 tūkst. eur.

Rengiant Šakių rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo plano koregavimą buvo išnagrinėtos šios alternatyvos:

- plėtoti esamą centralizuotą geriamojo vandens tiekimo sistemą;
- įrengti naują centralizuotą geriamojo vandens tiekimo sistemą;
- mažesnių gyvenamųjų vietovių prijungimas prie esamos/planuojamos infrastruktūros, nutolusias iki 5 km atstumu;

- prisijungimas prie didesnės gyvenamosios teritorijos;
- neplėtoti esamos ar neįrengti naujos centralizuotos geriamojo vandens tiekimo sistemos (individualus geriamojo vandens išgavimas ir naudojimas);
- plėtoti esamą centralizuotą nuotekų tvarkymo sistemą;
- įrengti naują centralizuotą nuotekų tvarkymo sistemą (nauji uždari nuotekų valymo įrenginiai, inžineriniai tinklai);
- mažesnių gyvenamųjų teritorijų prijungimas prie esamos/planuojamos nuotekų tvarkymo sistemos, nutolusias iki 5 km atstumu;
- prisijungimas prie didesnės gyvenamosios teritorijos;
- neplėtoti esamos ar neįrengti naujos centralizuotos nuotekų tvarkymo sistemos (individualusis nuotekų tvarkymas).

Įvertinus gyventojų skaičių, užstatymo intensyvumą, laisvos valstybinės žemės fondo duomenis, įrengimo/plėtros kaštus bei centralizuotų sistemų įrengimo galimybes buvo patikslintas viešojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijų sąrašas. Kiekvienai gyvenamajai vietai, kuri buvo įtraukta į viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritoriją, buvo nustatyti paslaugų teikimo būdai (žr. esančią lentelę). Detalus ekonominis vertinimas pateiktas Ekonominio ir aplinkosauginio vertinimo ataskaitoje.

3.1. lentelė. Viešojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijos ir paslaugų teikimo būdai

Aptarnaujamos teritorijos pavadinimas	Paslaugų teikimo būdai viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijose		Aptarnaujamos teritorijos pavadinimas	Paslaugų teikimo būdai viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijose	
	Vandens tiekimas	Nuotekų tvarkymas		Vandens tiekimas	Nuotekų tvarkymas
Barzdų seniūnija			Lekėčių seniūnija		
Baltrušių k.	C	C	Kretkampio k., Nosiedai	C	C/I
Barzdų mstl.	C	C/I	Lekėčių mstl., Šėtijų k.	C	C
Butkiškių k., Žečkalnių k.	C	I	Mikytų k., Pavilkijo k.	C	I
Žardelių k., Žilių k.	C	I	Lukšių seniūnija		
Gelgaudiškio seniūnija			Lepšių k.	C	I
Branduoliškių k.	C	I	Liepalotų k.	C	I
Dabitų k.	C	I	Lukšių mstl., Lukšių k., Tubelių k., Miliškių k.	C	C
Gelgaudiškio k., Daukantiškių k., Skaistakampio k., Pakalniškių k.	C	C/I	Plynių k.	C	I
Pajotijo k.	C	I	Plokščių seniūnija		
Griškabūdžio seniūnija			Jotyškių k.	C	I
Bliuviškių k.	C	C	Kubilių k.	C	I
Degutinės k., Leliokiškės k., Antabūdžio k.	C	C	Plokščių k.	C	C/I
Katilių k., Griškabūdžio mstl.	C	C/I	Voniškių k.	C	C
Paluobių k.	C	C	Sintautų seniūnija		
Patašinės k.	C	C	Sintautų mstl., Starkų k., Balseliškių k., Santakų k.	C	C/I
Kidulių seniūnija			Skaistgirių k.	C	I

Kidulių k., Judrių k., Šiaudinės k., Kaimelio k.	C	C/I	Užpjaunių k., Užsienių k.	C	I
Kukarskės k.	C	I	Veršių k., Šlamų k.	C	C/I
Voverių k., Degėsių k., Jakaičių k.	C	C/I	Sudargo seniūnija		
Bunikių k.	C	I	Pervazninkų k.	C	C/I
Valenčiūnų k.	C	I	Sudargo k., Burgaičių k., Grinaičių k.	C	I
Žygėnų k.	C	C/I	Ročiškių k.	C	I
Kriūkų seniūnija			Šakių seniūnija		
Gerdžiūnų k., Pypliškės k., Eiciūnų k., Meškeliūnų k.	C	C/I	Šakių mst., Striūpų k., Daugėliškių k., Valių k., Girėnų k., Giedručių k.	C	C/I
Ilguvos k., Burbų k., Kulnių k.	C	C/I	Bizierių k., Būdviečių k., Briedžių k., Rėkelių k.	C	I
Kriūkų mstl., Baraviškių k., Paežerėlių k., Joginiškių k., Buožių k.	C	C/I	Bridžių k.	C	I
Morkų k., Žeimio k.	C	I	Duobiškių k.	C	I
Žemosios Panemunės mstl.	C	I	Gotlybiškių k.	C	I
K. Naumiesčio seniūnija			Išdagų k.	C	C/I
Totorviečių k.	C	I	Kuodžių k.	C	I
Būblelių k.	C	C	Naudžių k., Kiaulupių k.	C	I
Gustainiškių k., Bukšnių k., Klepų k.	C	I	Papartynų k.	C	I
Kudirkos Naumiestis	C	C/I	Prūselių k., Bedalių k., Plieniškių k.	C	I
Panovių k.	C	C/I	Valiulių k.	C	C/I
Tarpučių k., Vaitiškių k.	C	I	Valakbūdžio - Šunkarių k.	C	I
Turčinių k.	C	I	Žvirgždaičių seniūnija		
Bajoraičiai	C	I	Janukiškių k.	C	I
Kubilėliai	C	I	Raugalų k., Ašmoniškių k.	C	I
Žaltynų k.	C	I	Žvirgždaičių k., Tupikų k.	C	C
			Slavikų sen.		
			Slavikų	C	I
			Šilgalių k.	C	I

Viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijos, kuriose numatoma infrastruktūros plėtra buvo suskirstyta į prioritetus. Pagrindiniai kriterijai prioriteto nustatymui:

- Šakių rajono savivaldybės bendrojo plano urbanistinės plėtros sprendiniai. Prioritetas miestams, miesteliams, seniūnijų centrams bei teritorijoms, kuriose gyventojų tankis yra didžiausias;

- geriamojo vandens kokybės atitikimas Lietuvos higienos normų reikalavimams;
- esamų ir/ar numatomų aptarnauti gyventojų skaičius;
- investicijų ekonominis efektyvumas. Prioritetas teikiamas gyvenamosioms teritorijoms, kuriose investicijų poreikis vienam gyventojui yra mažiausias.

Atsižvelgus į anksčiau minėtus kriterijus, viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijose, priklausomai nuo finansinių galimybių, vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra numatoma vystyti etapais, kurie atskirose teritorijose buvo išdėstyti šia prioriteto tvarka:

- vandens gerinimo įrenginių statyba;

- vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra gyvenvietėse, kuriose yra virš 200 esamų ar planuojamų prijungti vartotojų bei įrengta infrastruktūra;
- nuotekų tvarkymo tinklų plėtra plečiant lygiagrečiai su esama vandens tiekimo sistemų plėtra;
- vandentiekio tinklų plėtra, kuri vykdoma atskirai nuo nuotekų surinkimo sistemų plėtros;

Šakių rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano koregavimo sprendiniais nustatomos:

- viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijos;
- perspektyvinės viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijos.

Suplanuotos viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros įrengimas numatomas etapais:

Etapas	Įgyvendinimo laikotarpis	Preliminarios investicijos, Eur.
I	Iki 2027 m.	2.125.418,0
II	Iki 2037 m.	8.090.821,20
III	Po 2037 m.	4.144.359,0

Plano sprendinių aktualumo laikotarpiu, ateityje galimas plėtros etapų tvarkos keitimas, taip pat tinklų plėtra gali būti vykdoma tik teritorijos, atsižvelgiant į vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtros poreikį ir būtinumą, pagal sparčiausiai vystomų kvartalų užstatymą. Visais atvejais geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklų plėtra turi būti paremta ekonomiškumo principu, t.y. įrengiant centralizuotus geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklus vienam GE turi tekti ne daugiau kaip po 15 m gatvių tinklų (neskaičiuojant įvadų) arba vienam ūkiui reikėtų įrengti ne daugiau kaip po 45 m gatvių tinklų (neskaičiuojant įvadų)).

Viešojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijoms teikiami principiniai tinklų plėtros sprendiniai (inžinerinės infrastruktūros plėtros koridoriai), neatsižvelgiant į apsaugos zonas, norminių atstumų iki sklypų ribų išlaikymą. Tinklų plėtra turi būti detalizuojama techniniais projektais. Esant poreikiui, planuojami koridoriai, pasijungimo taškai (vietos) gali būti tikslinamos vėlesnėse projektavimo stadijose (techniniais projektais). Planuojama infrastruktūra turi būti tikslinama pagal specifinius teritorijų požymius, tinklų diametrai nustatomi skaičiuojant pagal faktą.

Viešojo vandens tiekimo ir/ar nuotekų tvarkymo teritorijos ir jų aptarnavimo būdai bei sprendinių įgyvendinimo etapiškumas pateiktas Ekonominio ir aplinkosauginio vertinimo ataskaitoje.

Priedas Nr. 1. Viešojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijų schemos